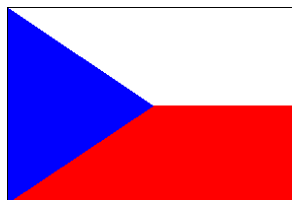

**Metodika finančních toků, kontroly a certifikace
programů financovaných z Finančních
mechanismů Evropského hospodářského prostoru
a Norska 2014-2021**

s účinností od 20. listopadu 2018

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska 2014-2021*

OBSAH:

OBSAH:	1
ÚVOD	3
VYMEZENÍ POJMŮ	3
ČÁST I: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ	5
1 VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY	5
1.1 MEZINÁRODNÍ SMLOUVY	5
1.2 ZÁKLADNÍ DOKUMENTY, KTERÉ VYMEZUJÍ RÁMEC A PRAVIDLA PRO IMPLEMENTACI.....	5
1.3 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	6
1.4 VEŘEJNÁ PODPORA	6
1.5 PRÁVNÍ PŘEDPISY A USNESENÍ VLÁDY ČR	6
2 ŘÍDICÍ STRUKTURA	7
2.1 KANCELÁŘ FINANČNÍCH MECHANISMŮ	8
2.2 NÁRODNÍ ŘÍDICÍ STRUKTURA	8
2.2.1 Národní kontaktní místo	8
2.2.2 Certifikační orgán.....	9
2.2.3 Auditní orgán.....	10
2.2.4 Orgán pro nesrovnalosti.....	11
2.2.5 Zprostředkovatel programu	12
2.3 PROGRAMY A JEJICH ZPROSTŘEDKOVATELE	14
ČÁST II: FINANČNÍ ŘÍZENÍ	15
3 PLATBY KFM VE PROSPĚCH CO	15
3.1 OBECNÉ PRINCIPY	15
3.2 ZÁLOHOVÉ PLATBY NA NÁRODNÍ ÚROVNI.....	17
3.3 PRŮBĚŽNÉ PLATBY NA NÁRODNÍ ÚROVNI.....	17
3.4 ZÁVĚREČNÉ PLATBY KONEČNÝCH ZŮSTATKŮ PROGRAMŮ	19
3.5 ODHAD PŘEDPOKLÁDANÝCH ŽÁDOSTÍ O PLATBU	21
4 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ	21
4.1 ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI CO	21
4.2 ÚČETNICTVÍ A VÝKAZNICTVÍ VÝDAJŮ FM 3	22
4.2.1 Přímé výdaje.....	23
4.2.2 Standardní stupnice jednotkových nákladů	23
4.2.3 Nepřímé výdaje.....	24
5 BANKOVNÍ ÚČTY	25
6 ADMINISTRACE ÚROKŮ	26
7 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK	26
8 NESROVNALOSTI	26
8.1 ŠETŘENÍ NESROVNALOSTÍ	27
8.1.1 Opodstatněná podezření na nesrovnalost – projektová úroveň.....	27
8.1.2 Podezření na nesrovnalost – projektová úroveň.....	28
8.1.3 Řešení podezření na nesrovnalost identifikovaných na úrovni ZP, CO, AO a NKM.....	29
8.1.4 Rozhodnutí národních orgánů	30
8.1.4.1. Specifikum případů šetřených v režimu rozpočtových pravidel	32
8.2 HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ	34
8.2.1 Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM.....	35
8.2.2 Pravidelné zprávy o nových nesrovnalostech KFM.....	35
8.2.3 Podávání zpráv o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí KFM	35
8.2.4 Podávání zpráv o nesrovnalostech na základě vyžádání ze strany KFM	36
8.3 MECHANISMUS PRO PODÁVÁNÍ STÍŽNOSTÍ	36

Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných

z Finančních mechanismů EHP a Norska 2014-2021

9	POZASTAVENÍ PLATEB, FINANČNÍ OPRAVY A ZPĚTNÉ PROPLÁCENÍ.....	37
9.1	POZASTAVENÍ PLATEB	37
9.2	FINANČNÍ OPRAVY	38
9.2.1	<i>Kritéria pro provedení finanční opravy ze strany KFM</i>	<i>38</i>
9.2.2	<i>Procedura udělení opravy ze strany KFM.....</i>	<i>39</i>
9.3	ZPĚTNÉ PROPLÁCENÍ.....	39
9.4	CELKOVÉ POZASTAVENÍ PLATEB ČESKÉ REPUBLICE	40
10	FINANČNÍ TOKY.....	40
10.1	FINANČNÍ TOKY MEZI KFM A ČR	40
10.2	FINANČNÍ TOKY MEZI CO A ZP	40
10.2.1	<i>Zprostředkovatel programu OSS – MF, MV, TA ČR, resp. SPO DZS a SFŽP</i>	<i>40</i>
10.2.2	<i>Zprostředkovatel programu MF.....</i>	<i>42</i>
10.3	SPECIFIKUM FINANČNÍCH TOKŮ V PŘÍPADĚ KONEČNÝCH PŘÍJEMCŮ OSS A SPO.....	44
10.4	SPECIFIKUM FINANČNÍCH TOKŮ V PŘÍPADĚ KONEČNÝCH PŘÍJEMCŮ V RÁMCI FONDU PRO BILATERÁLNÍ VZTAHY	45
11	KURZOVÉ ROZDÍLY.....	46
12	ZAOKROUHLOVÁNÍ.....	46
ČÁST III: SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY A CERTIFIKACE		49
13	SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY	49
13.1	VNITŘNÍ KONTROLNÍ SYSTÉM	49
13.1.1	<i>Řídící kontrola</i>	<i>49</i>
13.1.2	<i>Interní audit</i>	<i>50</i>
13.1.3	<i>Činnosti interního auditu</i>	<i>50</i>
13.2	NASTAVENÍ ŘÍDICÍCH A KONTROLNÍCH SYSTÉMŮ V RÁMCI FM 3.....	51
13.3	KONTROLA V ODPOVĚDNOSTI ZP.....	52
13.4	AUDIT V ODPOVĚDNOSTI AO	53
13.5	EXTERNÍ AUDITY A KONTROLY	53
13.5.1	<i>Audit ESVO, resp. Úřadu norského generálního auditora</i>	<i>53</i>
13.5.2	<i>Audity a kontroly na místě ze strany KFM.....</i>	<i>53</i>
13.5.3	<i>Kontrola vykonávaná Nejvyšším kontrolním úřadem</i>	<i>53</i>
13.6	TRANSPARENTNOST, DOSTUPNOST DOKUMENTŮ A ARCHIVACE.....	54
14	CERTIFIKACE	54
14.1	SYSTÉM PROVÁDĚNÍ CERTIFIKACE	55
14.2	CERTIFIKAČNÍ AKTIVITY CO	56
14.3	DOKUMENTY SHROMAŽDOVANÉ ZA ÚČELEM CERTIFIKACE.....	57
14.3.1	<i>Prohlášení ZP</i>	<i>58</i>
SEZNAM ZKRATEK.....		59
PŘEHLED AKTUALIZACÍ.....		61

ÚVOD

Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných z Finančních mechanismů EHP a Norska v programovém období 2014-2021 (dále jen „Metodika“) vytváří základní rámec přístupu k finančnímu řízení, kontrole a certifikaci prostředků z finančních mechanismů.

Metodika je rozdělena na 3 části:

Část I: Společná ustanovení;

Část II: Finanční řízení;

Část III: Systém finanční kontroly a certifikace.

Metodika vychází ze stávajících dokumentů a zabývá se základními postupy. Jako taková nemusí být vyčerpávající. Pokud dojde v průběhu implementace finančních mechanismů ke schválení dalších dokumentů či postupů, bude Metodika doplněna a aktualizována na základě nových skutečností.

Vzhledem k tomu, že Metodika nemůže zohlednit veškeré postupy, v případech, kdy postup není v Metodice zohledněn, rozhoduje o postupu věcně příslušný náměstek ministra financí.

VYMEZENÍ POJMŮ¹

Auditní orgán / Audit Authority (dále jen „AO“) – národní veřejnoprávní subjekt, funkčně nezávislý na Národním kontaktním místě, Certifikačním orgánu a Zprostředkovateli programu, určený přijímajícím státem a odpovědný za ověřování účinného fungování řídicích a kontrolních systémů;

Auditní stopa – dohledatelnost veškerých dokumentů k postupům aplikovaným při implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2014 – 2021 za účelem prokázání poslušnosti aktivit realizovaných dle nastavených postupů;

Certifikační orgán / Certifying Authority (dále jen „CO“) – národní veřejnoprávní subjekt funkčně nezávislý na Národním kontaktním místě, Auditním orgánu a Zprostředkovateli programu, určený přijímajícím státem k ověřování finančních informací;

Dohoda o programu – dohoda mezi Výborem pro Finanční mechanismus EHP / Ministerstvem zahraničních věcí Norska a Národním kontaktním místem nastavující implementaci každého programu;

GRACE – online informační systém na podporu implementace Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021, slouží např. k předkládání žádostí o prostředky, reportování výdajů, úroků, nesrovnalostí, archivaci dokumentů;

Grant - prostředky poskytnuté příjemci prostředků FM 3 ze zdroje Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021;

Informační systém VIOLA (dále jen „IS VIOLA“) - manažerský, účetní a platební informační systém, který slouží k finančnímu řízení prostředků Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021;

Kancelář Finančních mechanismů / Financial Mechanism Office (dále jen „KFM“) – kancelář, která asistuje Výboru pro Finanční mechanismus EHP a Ministerstvu zahraničních věcí Norska při řízení Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021.

¹ Jedná se o vymezení pojmů pro účely této Metodiky.

Administrativně se jedná o součást Evropského sdružení volného obchodu zodpovědnou za každodenní implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021 jako zástupce Výboru pro Finanční mechanismus EHP / Ministerstva zahraničních věcí Norska a dále vykonává funkci kontaktního místa;

Konečný příjemce / Project Promoter (dále jen „KP“) – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, jehož zodpovědností je iniciovat, připravit a implementovat projekt;

Memoranda o porozumění pro implementaci Finančního mechanismu EHP a Finančního mechanismu Norska 2014-2021 / Memoranda of Understanding on the Implementation of the EEA/Norwegian Financial Mechanism 2014-2021 (dále jen „MoU“) – Smlouvy mezi donorskými státy a Českou republikou, stanovují základní podmínky implementace Finančního mechanismu EHP a Finančního mechanismu Norska v ČR a vymezují vzájemně dohodnuté programové oblasti, jejich zaměření a výši podpory;

Ministerstvo zahraničních věcí Norska / Norwegian Ministry of Foreign Affairs (dále jen „MZVN“) – instituce, která řídí Norský finanční mechanismus 2014-2021 a rozhoduje ve věci přidělení finanční pomoci v souladu s Nařízením o implementaci Finančního mechanismu Norska 2014-2021;

Národní kontaktní místo / National Focal Point (dále jen „NKM“) – národní veřejný subjekt, určený přijímajícím státem jako subjekt zodpovědný za dosažení cílů Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021 a implementaci Memorand o porozumění;

Nařízení o implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021 / Regulation on the implementation of the EEA/Norwegian Financial Mechanism 2014-2021 (dále jen „Nařízení“) – obecná pravidla pro Finanční mechanismy EHP/Norska 2014-2021;

Nestátní/nevládní nezisková organizace – organizace charakteru právnické osoby, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání a je nezávislá na místní, regionální a centrální vládě, veřejných subjektech, politických stranách a komerčních organizacích². Náboženské instituce a politické strany se za nestátní/nevládní neziskové organizace nepovažují;

Orgán pro nesrovnalosti / Irregularities Authority – národní veřejnoprávní subjekt zodpovědný za přípravu a předkládání hlášení nesrovnalostí za Českou republiku do KFM. V programovém období 2014 – 2021 vykonává roli Orgánu pro nesrovnalosti Certifikační orgán;

Partner programu – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, který je aktivně zapojen do implementace programu a účinně k jeho implementaci přispívá;

Partner projektu – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, který je aktivně zapojen do implementace projektu a účinně k jeho implementaci přispívá;

Program – struktura stanovující strategii rozvoje s uceleným souborem opatření, která se mají provést prostřednictvím projektů s podporou Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021, a jejichž cílem je dosáhnout dohodnutých cílů a konečných výsledků. Program se skládá z jedné nebo více programových oblastí;

Projekt – ekonomicky neoddělitelný soubor prací, které plní přesnou technickou funkci a mají jasně stanovené cíle určené v programu, pod který daný projekt spadá. Projekt může

² Nestátními neziskovými organizacemi v ČR mohou být, pokud v nich nemá účast stát a nejsou na něm závislé, např.: obecně prospěšná společnost podle zákona č. 248/1995 Sb., spolek, nadace nebo nadační fond podle zákona č. 89/2012 Sb.

zahrnovat více sub-projektů, tedy menších projektů dávajících dohromady jeden větší projekt;

Regranting – prostředky určené přímo na financování jednotlivých projektů v rámci programů. Nejedná se o prostředky související s řízením programů;

Subjekt implementační struktury - jakýkoliv subjekt zapojený do realizace programů financovaných z Finančních mechanismů EHP/Norska 2014 – 2021;

Výbor pro Finanční mechanismus EHP / EEA Financial Mechanism Committee (dále jen „VFM“) – výbor zřízený Stálým výborem členských států ESVO pro řízení Finančního mechanismu EHP 2014-2021, který rozhoduje ve věci přidělení finanční pomoci v souladu s Nařízením o implementaci Finančního mechanismu EHP 2014-2021;

Výdaje na řízení programu / Programme Management Cost - prostředky vyčleněné z celkové alokace programu na jeho řízení;

Zprostředkovatel programu / Programme Operator (dále jen „ZP“) – veřejný nebo soukromý, komerční nebo nekomerční subjekt, stejně jako nestátní nezisková organizace, jehož zodpovědností je připravit a implementovat program;

Způsobilé výdaje – výdaje vynaložené na stanovený účel a v rámci období stanoveného v právních aktech o přidělení prostředků, které jsou v souladu s Nařízeními a dalšími pravidly stanovenými VFM, MZVN, KFM, NKM nebo ZP pro daný program.

ČÁST I: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

1 VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY A DOKUMENTY

Uvedené právní předpisy a dokumenty je třeba vždy používat v platném a účinném znění. Jednotlivé novelizace nejsou uváděny.

Využití Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021 (dále jen „FM 3“) v České republice vychází z těchto dokumentů:

1.1 Mezinárodní smlouvy

1. Protokol 38c o Finančním mechanismu EHP (2014-2021) k Dohodě mezi Evropskou unií, Islandem, Lichtenštejnským knížectvím a Norským královstvím o zřízení Finančního mechanismu EHP na období 2014-2021 z 3. května 2016;
2. Dohoda mezi Evropskou unií a Norským královstvím o norském Finančním mechanismu na období 2014-2021 z 3. května 2016;
3. Memorandum o porozumění o implementaci Finančního mechanismu Norska na období 2014-2021 mezi Norským královstvím a Českou republikou (podepsáno 4. září 2017);
4. Memorandum o porozumění o implementaci Finančního mechanismu EHP na období 2014-2021 mezi Islandskou republikou, Lichtenštejnským knížectvím, Norským královstvím a Českou republikou (podepsáno 4. září 2017);

1.2 Základní dokumenty, které vymezují rámec a pravidla pro implementaci

1. Nařízení o implementaci Finančních mechanismů EHP/Norska 2014-2021 a další dokumenty vydané ze strany VFM, MZVN a KFM (www.eeagrants.org);

1.3 Zadávání veřejných zakázek

1. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2014/24/EU ze dne 26. února 2014, zadávání veřejných zakázek a o zrušení směrnice 2004/18/ES;
2. Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 2015/1986 ze dne 11. listopadu 2015, kterým se stanoví standardní formuláře pro uveřejňování oznámení v oblasti zadávání veřejných zakázek a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 842/2011;

1.4 Veřejná podpora

1. Nařízení Komise (EU) č. 651/2014 ze dne 17. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách);
2. Nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy na podporu de minimis;
3. Rámec pro státní podporu výzkumu, vývoje a inovací č. 2014/C 198/01;

1.5 Právní předpisy a usnesení vlády ČR

1. Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek;
2. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád;
3. Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje;
4. Zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací);
5. Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty;
6. Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí;
7. Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů;
8. Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;
9. Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole);
10. Vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole);
11. Vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě;
12. Vyhláška č. 133/2013 Sb., o stanovení rozsahu a struktury údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a návrhu střednědobého výhledu státního rozpočtu a lhůtách pro jejich předkládání;
13. Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích;

14. Vyhláška č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu;
15. Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o rozpočtových pravidlech);
16. Vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti;
17. Vyhláška č. 419/2001 Sb., o rozsahu, struktuře a termínech údajů předkládaných pro vypracování návrhu státního závěrečného účtu a o rozsahu a termínech sestavení návrhů závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu;
18. Vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku;
19. Vyhláška č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem;
20. Vyhláška č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací;
21. Zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu;
22. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů;
23. Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád;
24. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví;
25. Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky;
26. Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání;
27. Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví;
28. Zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (Kontrolní řád);
29. Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky;
30. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád);
31. Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev;
32. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník;
33. Zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv);
34. Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce;
35. Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě;
36. Zákon č. 183/2006 Sb., stavební zákon;
37. Zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky.

2 ŘÍDICÍ STRUKTURA

Pro efektivní a transparentní řízení implementace FM 3 jsou v souladu s příslušnými mezinárodními dokumenty stanoveny na národní a nadnárodní úrovni implementační subjekty s jasně definovanými odpovědnostmi za jednotlivé činnosti celého implementačního cyklu.

2.1 Kancelář finančních mechanismů

KFM zajišťuje administrativní podporu VFM a MZVN s provozní činností vztahující se k implementaci FM 3. Současně plní funkci hlavního kontaktního místa mezi přijímajícími státy a donory. KFM je ustavena jako samostatná jednotka VFM a MZVN.

KFM zodpovídá zejména za:

1. přípravu základních dokumentů s přijímajícími státy o poskytnutí pomoci z FM 3 (MoU, Nařízení) a jejich výklad;
2. přípravu standardizovaných postupů a formulářů pro implementaci FM 3 a zajištění jejich rozšíření o národní specifika přijímajících států;
3. příjem a posuzování návrhů programů, tzv. concept notes předložených přijímajícími státy;
4. zajištění funkce sekretariátu pro VFM a MZVN při rozhodování o jednotlivých programech;
5. přípravu Dohod o programech;
6. kontrolu průběžných finančních zpráv a finančních příloh k závěrečným zprávám předkládaných ze strany CO za jednotlivé programy;
7. externí monitorování programů/projektů v rámci FM 3;
8. příjem a schválení ročních a závěrečných zpráv o programu od přijímajících států;
9. vypracování ročních zpráv o implementaci FM 3 a jejich předložení VFM a MZVN;
10. zajišťování informovanosti veřejnosti o FM 3;
11. závěrečné hodnocení FM 3.

2.2 Národní řídicí struktura

2.2.1 Národní kontaktní místo

Dle MoU vykonává funkci Národního kontaktního místa v ČR Ministerstvo financí – odbor Mezinárodní vztahy.

NKM je celkově odpovědné za dosažení cílů a implementaci FM 3 v České republice, plní funkci kontaktního místa, zastupuje přijímající stát ve vztazích s KFM a je zodpovědné za plnění MoU. NKM je zároveň zodpovědné za využití prostředků vyčleněných pro ČR za účelem posilování bilaterálních vztahů mezi donorskými státy a ČR, jedná se o prostředky tzv. Fondu pro bilaterální vztahy. NKM distribuuje prostředky Fondu pro bilaterální vztahy napřímo konečným příjemcům, nebo poskytuje tyto prostředky k další distribuci Zprostředkovatelům programů na základě jejich žádostí.

Mezi další činnosti, které NKM zajišťuje, patří zejména:

1. dohled nad implementací programů v souladu s právním rámcem pro implementaci FM 3 v ČR a zároveň kontrola kvality a obsahu dokumentů, které jsou prostřednictvím NKM předkládány do KFM. Pokud to NKM považuje za nutné,

může požadovat nezbytnou modifikaci takových dokumentů. NKM zároveň zajišťuje, aby ZP měli úplné povědomí o odpovědnostech jim vyplývajících z právního rámce FM 3;

2. obecné poskytování informací o existenci, cílech (včetně spolupráce se subjekty v donorských státech), implementaci a celkovém dopadu FM 3 v České republice, a to v souladu s požadavky na zajištění transparentnosti při poskytování pomoci z FM 3, informovanosti a publicity, zejména prostřednictvím:
 - a) komunikační strategie pro FM 3;
 - b) organizace nejméně tří významných informačních aktivit o implementaci FM 3, jako jsou například semináře nebo konference se zúčastněnými subjekty, tiskové konference nebo setkání s tiskem, včetně zahajovacího a závěrečného ceremoniálu FM 3;
 - c) zřízení internetových stránek věnovaných FM 3 (oběma nástrojům pomoci - FM EHP a FM Norska) v češtině a v angličtině;
 - d) ustanovení osoby zodpovědné za poskytování informací, komunikaci a publicitu v rámci FM 3. Tato osoba má sloužit jako hlavní kontaktní bod pro ZP, co se nastavení informovanosti, komunikace a publicity ve FM 3 týče.
3. dohled nad zajištěním informovanosti a publicity ze strany ZP/KP v souladu s Nařízeními / Komunikačním a design manuálem / Komunikační strategií;
4. průběžné monitorování programů FM 3 realizovaných na území ČR z hlediska jejich pokroku v dosahování konečných výsledků a cílů na základě stanovených ukazatelů a finančních požadavků, vyhodnocování možných rizik ohrožujících implementaci FM 3 v ČR. Výsledky monitorování jsou uvedeny ve strategické zprávě (čl. 2. 6 Nařízení);
5. předkládání do KFM v souladu s kapitolou 13.2 *Nastavení řídicích a kontrolních systémů v rámci FM 3* detailního popisu řídicích a kontrolních systémů jak za úroveň národní řídicí struktury, tak za Zprostředkovatele každého programu, pokud je KFM požadováno;
6. ve spolupráci s ostatními orgány vypracovává obecné metodiky a pokyny týkající se implementace FM 3.

2.2.2 Certifikační orgán

Dle MoU vykonává funkci Certifikačního orgánu v ČR Ministerstvo financí – odbor Národní fond.

CO je zodpovědný zejména za:

1. předkládání ověřené průběžné finanční zprávy (dále jen „IFR“) a ověřené Finanční přílohy k Závěrečné zprávě o programu včetně kalkulace konečného zůstatku programu (dále jen „FB“) společně se Závěrečnou zprávou o programu (dále jen „FPR“) do KFM, ve kterých kontroluje následující skutečnosti:
 - a) souhrnné způsobilé výdaje předložené Zprostředkovatelem programu jsou plně v souladu s podkladovými dokumenty viz kapitolu 14.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*;
 - b) podkladové dokumenty byly přezkoumány a shledány věrohodnými, správnými a přesnými;

- c) souhrnné způsobilé výdaje jsou založeny na ověřitelných účetních záznamech, které jsou v souladu s obecně uznávanými účetními zásadami a metodami;
 - d) souhrnné způsobilé výdaje jsou způsobilými v souladu s Nařízeními a národními postupy;
 - e) souhrnné způsobilé výdaje vznikly jako součást implementace programu v souladu s Dohodou o programu;
 - f) existuje dostatečná auditní stopa vynaložených prostředků (v souladu s kapitolou 13.6 *Transparentnost, dostupnost dokumentů a archivace*);
 - g) finanční prostředky na spolufinancování programu byly uhrazeny (ověřeno prostřednictvím sestav v IS VIOLA)
2. předkládání KFM odhadu předpokládaných žádostí o platby v souladu s požadavky Nařízení;
 3. informování KFM o úrocích vygenerovaných z prostředků FM 3 na relevantních účtech zřízených v ČR a zároveň za odvod těchto úroků na účet KFM v souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*;
 4. zohledňování výsledků všech auditů provedených Auditním orgánem nebo z jeho pověření a zároveň výstupů z kontrol provedených na úrovni programů a projektů pro účely certifikace a pro účely evidence nesrovnalostí;
 5. vedení účetních záznamů o výdajích vykázaných KFM v elektronické podobě;
 6. zajišťování převodu plateb Zprostředkovatelům programů a konečným příjemcům v souladu s Nařízeními a kapitolou 10 *Finanční toky*;
 7. zajišťování, aby částky nesprávně vyplacené nebo vyplacené v rozporu se způsobilostí výdajů, případně odejmuté z důvodu zrušení celého příspěvku nebo jeho části na program či projekt, byly KFM vráceny před uzavřením programu, popř. tyto částky ponížily skutečné čerpání reportované v IFR/FB.

CO zajišťuje zřízení a vedení samostatného bankovního účtu vyhrazeného pro FM 3.

Pracovníci CO jsou oprávněni provádět kontroly na místě, a to na úrovni ZP příp. PP/KP.

2.2.3 Auditní orgán

Dle MoU vykonává funkci Auditního orgánu v ČR Ministerstvo financí – odbor Auditní orgán.

Auditní orgán je zodpovědný zejména za:

1. zajištění provádění auditů subjektů implementační struktury FM 3 za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému na úrovni ČR;
2. zajištění provedení alespoň jednoho auditu pro každý program za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému;
3. zajištění provádění auditů na vhodném vzorku projektů za účelem ověření vykázaných výdajů; auditovaný vzorek výdajů musí být reprezentativní a zpravidla založen na statistických metodách výběru vzorků; velikost vzorku musí být dostatečná k vypracování platného výroku auditora v souladu s bodem 5. níže v této kapitole.

V řádně odůvodněných případech, v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy a ve všech případech, kdy počet projektů v určitém roce nestačí k tomu, aby bylo možné použít statistickou metodu výběru vzorků, je možné na základě odborného úsudku Auditního orgánu použít nestatistickou metodu výběru vzorků. V takové situaci musí vybraný vzorek zahrnovat alespoň 10 % projektů, za něž byly v průběhu roku vykázány výdaje, a alespoň 15 % výdajů, které byly v průběhu roku vykázány.

4. přípravu strategie auditu ve lhůtě do devíti měsíců od schválení³ posledního programu. Auditní strategie se může vztahovat na více programů a má nastavit metodiku auditu, metodu pro výběr vzorků projektů určených k auditu a indikativní plán auditů tak, aby bylo zajištěno rovnoměrné rozložení auditů na celé programové období; auditní strategie je do KFM předkládána k případným komentářům pouze na vyžádání, a to do jednoho měsíce od žádosti KFM;
5. v termínu do 15. února každoročně od roku 2019 do roku 2025:
 - a) v souladu s auditní strategií programu předkládá KFM roční auditní zprávy uvádějící výsledky auditů provedených během předchozího období dvanácti měsíců, které končí dnem 31. prosince daného roku, včetně nedostatků zjištěných v řídicích a kontrolních systémech. První zpráva, která bude předložena do 15. února 2019, bude zahrnovat období do 31. prosince 2018. Informace týkající se auditů provedených po 1. lednu 2025 budou zahrnuty do závěrečné auditní zprávy, která je podkladem pro Prohlášení o uzavření programu podle bodu č. 6 této kapitoly;
 - b) na základě kontrol a auditů, za jejichž provedení zodpovídá, vydává stanovisko, zda řídicí a kontrolní systém funguje účinně, a potvrzuje, že výkazy skutečných vynaložených výdajů předložených KFM jsou správné a tedy, že související transakce jsou legální a řádné;
6. v termínu do 31. prosince 2025 předloží KFM Prohlášení o uzavření programu, ve kterém ověří platnost žádosti o platbu konečného zůstatku, která je předložena v rámci FB;
7. jestliže se AO rozhodne, že audity podle bodů č. 1 - 3 neprovede sám, pověří jejich výkonem nezávislého a certifikovaného auditora, tím se však nezbavuje odpovědnosti za řádné provedení auditů podle této kapitoly;
8. AO zajistí, aby byly audity prováděny v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy;
9. AO vypracovává v souladu s kapitolou 13.2 *Nastavení řídicích a kontrolních systémů v rámci FM 3* zprávu a posudek potvrzující, že nastavení řídicího a kontrolního systému ČR je v souladu s Nařízeními a obecně přijímanými účetními standardy.

2.2.4 Orgán pro nesrovnalosti

Dle MoU vykonává funkci Orgánu pro nesrovnalosti v ČR Ministerstvo financí – odbor Národní fond.

Orgán pro nesrovnalosti je zodpovědný zejména za:

³ Schválení programu je okamžik, kdy s finální podobou textu Dohody o programu vyjádří souhlas poslední z donorů.

1. zastřešení agendy nesrovnalostí v rámci ČR;
2. vedení registru nesrovnalostí;
3. pravidelné podávání zpráv do KFM o nových nesrovnalostech a o pokroku, kterého bylo dosaženo v šetření a nápravě již nahlášených nesrovnalostí.

2.2.5 Zprostředkovatel programu

1. ZP odpovídá za přípravu a implementaci programu v souladu se zásadami hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti, a zejména:
 - a) zajišťuje, aby projekty přispívaly k celkovým cílům FM 3, specifickým výstupům, výsledkům a cílům daného programu, a aby byly ve všech fázích implementace v souladu s Nařízeními, Dohodou o programu a platnými právními předpisy ČR a EU;
 - b) zajišťuje, že na přípravě programu a vypracování logického rámce programu se podílí osoby s potřebnou úrovní odbornosti a znalostí;
 - c) přijímá žádosti, vybírá projekty k financování, vydává a podepisuje právní akt o přidělení prostředků v souladu s článkem 7 Nařízení;
 - d) podporuje a usnadňuje bilaterální spolupráci;
 - e) ověřuje, zda byly výdaje vykazované konečnými příjemci skutečně vynaloženy a zda jsou v souladu s Nařízeními, Dohodou o programu a platnými právními předpisy ČR a EU;
 - f) provádí platby konečným příjemcům a zodpovídá za jejich včasné provedení;
 - g) zajišťuje kvalitu implementace programu a ověřuje výstupy projektů a pokrok projektů směrem k očekávaným programovým výsledkům, mimo jiné prostřednictvím průběžné administrativní kontroly skutečně vynaložených výdajů reportovaných konečnými příjemci a kde si to vyžaduje situace, prostřednictvím ověření/kontroly na místě / auditu na vybraném vzorku projektů, resp. výdajů; ověření prováděná ze strany ZP pokrývají administrativní, finanční, technickou a fyzickou stránku projektu, vždy s ohledem na danou situaci a princip proporcionality;
 - i. ověření mohou být prováděna na základě výběru vzorku, o jehož výběru si ZP vede záznamy, které popisují a odůvodňují způsob výběru a identifikují projekt či transakce vybrané k ověření. ZP si vybírá takovou velikost vzorku, aby získal patřičné ujištění o zákonnosti a správnosti uskutečněných transakcí při zohlednění míry rizikovosti projektu, konečného příjemce a výsledků auditů AO;
 - ii. ZP si zanáší postupy ověření projektů do interních manuálů; každé ověření má svůj záznam, ve kterém je uvedeno, co bylo ověřeno, k jakému datu a s jakým výsledkem včetně opatření učiněných ve prospěch nápravy případných identifikovaných nesrovnalostí.
 - h) vyhodnocuje rizika spojená s účinnou implementací programu, s jeho výsledky a podniká vhodné navazující kroky;
 - i) provádí každoroční monitorování vzorku projektů vybraných na základě analýzy rizik včetně náhodného výběru projektů;

- j) zajišťuje, aby byly finanční prostředky FM 3 využívány výhradně pro účely programu a jeho projektů a v souladu s Dohodou o programu, a aby veškerý majetek financovaný z těchto prostředků byl využíván pro účely stanovené v Dohodě o programu;
- k) zajišťuje a spravuje systém pro záznam a uchování účetních záznamů v elektronické podobě pro každý projekt v rámci programu a shromažďuje údaje o implementaci nezbytné pro finanční řízení, předkládání zpráv, monitorování, ověřování, audit a vyhodnocení projektů;
- l) v rámci instituce (pověřené výkonem ZP) zřizuje organizační strukturu, která zajistí nezávislost a funkční oddělení zaměstnanců majících zodpovědnost za ověřování skutečně vynaložených výdajů a schvalování plateb od sekcí odpovídajících za implementaci programu;
- m) zřizuje a vede samostatný bankovní účet s úročeným vkladem pro finanční prostředky určené pro „regranting“, tedy prostředky FM 3 poskytnuté ze strany KFM ve prospěch financování jednotlivých projektů, a samostatný bankovní účet pro finanční prostředky určené pro „ostatní platby“ (v souladu s kapitolou 5 *Bankovní účty*). Podmínka úročení prostředků platí pouze v případech, které nejsou v rozporu s národní legislativou. Pokud nejsou účty úročeny, je možné vést jeden, analyticky rozdělený účet;
- n) stanovuje povinnost, aby koneční příjemci v rámci účetnictví zajistili ke konkrétnímu projektu jednoznačné přiřazení veškerých transakcí, které se k projektu přímo vztahují;
- o) zajišťuje transparentnost a dostupnost dokumentů v souladu s požadavky kapitoly 13.6 *Transparentnost, dostupnost dokumentů a archivace*;
- p) zajišťuje, aby CO obdržel pro účely certifikace všechny nezbytné informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji programu a jeho projektů (viz kapitolu 14.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*);
- q) vypracovává a předkládá Certifikačnímu orgánu IFR, FB (v souladu s kapitolou 3 *Platby KFM ve prospěch CO*) a zprávy o připsaných úrocích (v souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*), dále vypracovává a předkládá NKM a KFM roční zprávu o programu, monitorovací zprávu BF ZP a FPR;
- r) předkládá CO odhad předpokládané výše požadovaných finančních prostředků v žádostech o platbu v souladu s kapitolou 3.5 *Odhad předpokládaných žádostí o platbu*;
- s) zajišťuje, aby statistické údaje o jednotlivých projektech byly zadávány do IS GRACE;
- t) zajišťuje, aby byly KFM a NKM na vyžádání včas poskytnuty všechny dokumenty a informace související s implementací programu a jeho projektů;
- u) zajišťuje, že koneční příjemci budou vázáni realizovat a zároveň schopni implementovat jednotlivé projekty na základě podepsaného právního aktu o přidělení prostředků;
- v) zajišťuje, aby byla přijata všechna nezbytná opatření k zamezení, odhalení a eliminaci jakýchkoliv podezření na nesrovnalost/potrzených nesrovnalostí, aby byly tyto případy vyšetřeny rychle, účinně, náležitě

nahlášeny a poté zjednána náprava, včetně provedení odpovídajících finančních oprav;

- w) zajišťuje, aby projekty byly realizovány v souladu s příslušnou místní, národní a evropskou legislativou (zahrnující zejména legislativu pro životní prostředí, zadávání veřejných zakázek, veřejnou podporu aj.);
- x) plní jakékoli další povinnosti stanovené v Dohodě o programu;

- 2. ZP musí vyhovět požadavkům KFM na předkládání požadovaných informací v elektronické formě.

2.3 Programy a jejich Zprostředkovatelé

Pro období 2014-2021 byly v ČR schváleny následující programy a jejich Zprostředkovatelé. Od povahy ZP se odvíjí různé nastavení finančních toků (viz kapitolu 10.2 *Finanční toky mezi CO a ZP*).

Kód programu	Název programu	Zprostředkovatel programu	Partner programu
CZ-TA	Technická asistence	MF - NKM	-
CZ-BF	Fond pro bilaterální vztahy	MF - NKM	-
CZ-RESEARCH	Věda a výzkum	TAČR	-
CZ-EDUCATION	Vzdělávání	DZS	-
CZ-HEALTH	Zdraví	MF	MZd
CZ-CULTURE	Kultura	MF	MK
CZ-GOVERNANCE	Řádná správa věcí veřejných	MF	-
CZ-ENVIRONMENT	Životní prostředí, ekosystémy a změny klimatu	SFŽP	MŽP
CZ-HUMANRIGHTS	Lidská práva, začleňování Romů a domácí a genderově podmíněné násilí	MF	-
CZ-JUSTICE	Spravedlnost	MF	MSp
CZ-HOMEAFFAIRS	Vnitřní věci	MV	-

ČÁST II: FINANČNÍ ŘÍZENÍ

3 PLATBY KFM VE PROSPĚCH CO

3.1 Obecné principy

Prostředky ve prospěch jednotlivých programů mohou být uvolněny, pokud jsou splněny všechny relevantní podmínky uvedené v Dohodě o programu a v Nařízeních.

Prostředky určené pro programy v rámci FM 3 jsou poskytovány ze strany KFM ve prospěch ČR, resp. zdrojového účtu CO, v měně EUR v podobě následujících plateb:

1. zálohové platby;
2. průběžné platby (na základě IFR);
3. závěrečné platby konečného zůstatku.

Každému programu je v souladu s Nařízením stanovena maximální alokace, tedy výše prostředků k vyčerpání na rozpočtové položce „výdaje na řízení programu“. KFM předpokládá v souladu s Nařízením zadržet až do doby schválení Závěrečné zprávy o programu 10 % celkové alokace na „výdaje na řízení programu“. Vznikne-li ZP nárok na zádržné v rámci kalkulace konečného zůstatku, je zádržné v odsouhlasené výši převedeno na účet CO v rámci závěrečné platby konečných zůstatků (viz kapitulu 3.4 *Závěrečné platby konečných zůstatků*).

Platby programům ze strany CO jsou realizovány v měně CZK v termínech v souladu s kapitolou 10.2 *Finanční toky mezi CO a ZP*. Pakliže nemá ZP prostředky programového spolufinancování k dispozici ze svých vlastních zdrojů, musí si je zajistit v poměru stanoveném v Dohodě o programu v rámci stejného měsíce, ve kterém obdržel prostředky od CO.

Alokace jednotlivých programů jsou ze strany KFM schváleny v Dohodách o programech v měně EUR. Implementace programů ze strany ZP však probíhá v měně CZK. Za řízení alokace každého jednotlivého programu v CZK, která je odvislá od vývoje směnného kurzu CZK/EUR, je zodpovědný každý zprostředkovatel za svůj program.

Platby konečným příjemcům ze strany ZP mohou mít formu záloh nebo refundací skutečně vynaložených výdajů KP. V případě zálohových plateb je před poskytnutím každé další zálohové platby nutné prostředky již využitě z předchozí zálohové platby vyúčtovat a požadavek na další zálohovou platbu případně ponížít v souvislosti se skutečným čerpáním výdajů FM 3 konečným příjemcem.

V oblasti spolufinancování má ČR povinnost zajistit na úrovni každého programu ke všem prostředkům poskytnutým z FM 3 spolufinancování z veřejných prostředků ve výši 15%. Tento závazek spolufinancování je realizován ve všech implementovaných programech s výjimkou programů Technická asistence (dále jen „TA“) a Fond pro bilaterální vztahy (dále jen „BF“). ZP v této souvislosti dokládá, že při realizaci svých výdajů zajišťuje v rámci každého jednotlivého výdaje stanovenou výši podílu spolufinancování. Co se projektového spolufinancování týče, neexistují zpravidla⁴ speciální, konkrétní požadavky donorů na zapojení konečných příjemců, a proto je třeba při nastavení výše projektového spolufinancování zohlednit zejména míru veřejné podpory, tedy míru možného narušení hospodářské soutěže při poskytnutí veřejných prostředků FM 3. Pakliže konečný příjemce

⁴ Existují výjimky, více viz čl. 6. 4 Nařízení.

čerpá prostředky projektového spolufinancování z veřejných zdrojů, nelze tyto prostředky započítat do prostředků programového spolufinancování požadovaných k zajištění ze strany ZP.

Spolufinancování u projektů FM 3 v ČR je postaveno na principu, že si jej každý konečný příjemce zajišťuje na úrovni svého projektu sám. Konečný příjemce v této souvislosti dokládá ZP, že při vynaložení prostředků na svůj projekt poskytuje v rámci každé⁵ žádosti o platbu vyšší podílu spolufinancování stanovenou v právním aktu o přidělení prostředků, resp. ZP proplácí konečnému příjemci z každé žádosti o platbu pouze tu vyšší částku, která byla v právním aktu dojednána. Prostředky spolufinancování zajištěné ZP v případě všech programů kromě TA a BF, konečnými příjemci a podíl poskytnutý z FM 3 tvoří celkovou alokaci na projekt.

Plnění spolufinancování na programové úrovni je sledováno ze strany CO prostřednictvím dat vkládaných do IS VIOLA za účelem přípravy podkladů k certifikaci. Vzhledem k tomu, že v případě některých programů není možné zaslat konečnému příjemci prostředky grantu a programového spolufinancování jednou platbou, je pak nutné v první řadě zajistit vyplacení příslušných prostředků programového spolufinancování a následně grantu. V podkladech k certifikaci jsou pak výdaje (grant i programové spolufinancování) vykazovány k datu⁶ proplacení částky grantu.

Výdaje realizované Zprostředkovateli programů, resp. delegované Zprostředkovateli na jiné subjekty pod hlavičkou FM 3 v rámci České republiky jsou vykazovány v IFR, resp. FB vždy k datu, kdy byly na výdaj poprvé vynaloženy prostředky, bez ohledu na prvotní zdroj financování.

Konkrétní postupy a varianty pro poskytnutí prostředků v rámci implementační struktury FM 3 v ČR viz kapitolu 10 *Finanční toky*.

Ukončený projekt spolufinancovaný z prostředků FM 3 a využití prostředky, které byly poskytnuty na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu (dále jen „SR“), resp. Národního fondu (dále jen „NF“) podle § 14 zákona o rozpočtových pravidlech, je nutné se SR/NF ze strany konečného příjemce vypořádat. Tuto povinnost upravuje § 75 zákona o rozpočtových pravidlech a vyhláška č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání). Projekty spolufinancované z prostředků FM 3 se podle uvedené vyhlášky vypořádávají jednorázově, ve vyhláškou stanovených termínech a se stavem k 31. prosinci roku, v němž byl projekt ukončen. Projekty spolufinancované z prostředků FM 3, kterým byly poskytnuty prostředky ve výši již uskutečněných výdajů, se považují za finančně vypořádané.

⁵ V případech projektů NNO, kdy NNO **není** schopna vykazovat **podíl projektového spolufinancování** v požadované výši průběžně v rámci jednotlivých žádostí o platbu (**zahrnuje i variantu využití dobrovolnické práce jako zdroj spolufinancování**), je možné vykázat požadovanou výši projektového spolufinancování ze strany příjemce až při závěrečném vyúčtování projektu. **V takovém případě podíl grantu na celkových způsobilých výdajích KP nesmí při závěrečném vyúčtování projektu překročit výši stanovenou v právním aktu o přidělení prostředků vydaném ze strany ZP/uzavřeném mezi ZP a KP. Na každou nesrovnalost, v případě jejího vzniku, je pak nutné ve vztahu k vrátce do KFM uplatnit poměr grantu vůči ostatním zdrojům financování, a to podle relevantního právního aktu bez ohledu na skutečnost, z jakého zdroje byl výdaj zakládající konkrétní nesrovnalost financován. Pokud dojde k situaci, kdy z důvodu rozdílného uplatnění poměru zdrojů financování (a/nebo rozdílně posouzeného výdaje) ze strany OFS a KFM bude vymezena nižší částka za FM podíl než ta, kterou bude nutné odvést do KFM, je rozdíl povinen uhradit ZP.**

⁶ V případě, že KP je OSS/SPO, více k datu vykazování viz kapitolu 10.3 *Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců OSS a SPO*.

Naplňuje-li projekt spolufinancovaný z prostředků FM 3 ustanovení § 12 a § 13 zákona o rozpočtových pravidlech, je takovýto projekt evidován v EDS/SMVS. Konkrétní postup pro evidenci těchto projektů je uveden ve vyhlášce č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku. Při registraci individuálních projektů (včetně změny registrace), jejichž rozpočet je zpravidla vyšší než 200 mil. CZK, je nutný souhlas MF.

3.2 Zálohové platby na národní úrovni

Zálohová platba může být obecně tvořena podílem způsobilých výdajů připadajících na program předběžně plánovaným od prvního dne způsobilosti výdajů programu až do doby, kdy nastavení implementace v ČR a v KFM umožní poskytnutí první průběžné platby viz kapitolu 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni*.

Maximální výše zálohových plateb spolu s podmínkami pro vyplacení a vyúčtování zálohy jsou stanoveny v Dohodě o programu. Zálohová platba je v souladu s dohodnutými podmínkami a postupy nastavenými v Metodice poskytnuta CO, který ji uvolňuje dle postupů upravených v kapitole 10 *Finanční toky*. Využité prostředky zálohové platby jsou vykázány vůči KFM v rámci první IFR. S nevyužitými prostředky zálohové platby se dále nakládá stejným způsobem jako s nevyužitými prostředky standardních průběžných plateb poskytnutých ZP na základě jednotlivých IFR.

3.3 Průběžné platby na národní úrovni

Průběžné platby ze strany KFM ve prospěch ČR, resp. zdrojového účtu CO, se uskutečňují vždy za podmínky splnění všech náležitostí uvedených v Dohodě o programu a Nařízeních. Poskytování průběžných plateb dále z úrovně CO upravuje kapitola 10 *Finanční toky*. Základem pro zaslání průběžných plateb z KFM jsou IFR. IFR se zpracovává a odesílá do KFM prostřednictvím informačního systému GRACE.

Každý kalendářní rok se skládá ze 2 níže uvedených reportovacích období, po jejichž ukončení jsou na základě uskutečněných plateb Zprostředkovatelů programů zahájeny úkony vedoucí k vypracování IFR za každý program implementovaný v ČR:

- 1. leden – 30. červen;
- 1. červenec – 31. prosinec.

IFR včetně ostatních podkladů je možné předkládat CO ze strany ZP v elektronické podobě již při zahájení certifikace viz kapitolu 14 *Certifikace*. Po ověření a odsouhlasení elektronické verze na úrovni CO je IFR předkládána ze strany ZP ve finální podobě v následujících termínech:

- 1. leden – 30. červen – IFR předložena CO nejpozději 1. září;
- 1. červenec – 31. prosinec – IFR předložena CO nejpozději 1. března.

CO po ověření vyplněných skutečností v souladu s postupy kapitoly 14 *Certifikace* a v Nařízeních stanovených lhůtách postupuje IFR dále KFM:

- 1. leden – 30. červen – IFR předložena KFM nejpozději 15. září;
- 1. červenec – 31. prosinec – IFR předložena KFM nejpozději 15. března.

KFM má po obdržení IFR lhůtu 1 měsíce (v případě, že neshledá v IFR žádné zásadní nedostatky) na to, aby skutečnosti v ní obsažené zkontrolovala (ověří správnost formuláře

a splnění podmínek pro provedení plateb) a převedla požadované prostředky na zdrojový účet CO:

- IFR předložena KFM nejpozději 15. září – KFM převede požadované prostředky na účet CO do 15. října;
- IFR předložena KFM nejpozději 15. března – KFM převede požadované prostředky na účet CO do 15. dubna.

Pokud by datum výše uvedeného převodu připadlo na víkend nebo státní svátek zemí ESVO, provede se platba následující pracovní den v zemích ESVO.

Průběžné platby z KFM doručené na zdrojový účet CO v termínu:

- nejpozději 15. října pokrývají nadcházející reportovací období předpokládaných výdajů Zprostředkovatele každého programu od 1. listopadu do 30. dubna;
- nejpozději 15. dubna pokrývají nadcházející reportovací období předpokládaných výdajů Zprostředkovatele každého programu od 1. května do 31. října.

Každá IFR⁷ se skládá ze tří částí:

- Výkaz skutečně vynaložených výdajů – zde každý ZP vykazuje své, skutečně vynaložené výdaje včetně programového spolufinancování realizované v jednotlivých měsících uplynulého reportovacího období;
- Výkaz předpokládaných výdajů – zde každý ZP žádá o prostředky včetně programového spolufinancování související s jeho budoucími výdaji v rámci programu na období viz výše;
- Informace o pokroku při naplňování výstupů a výsledků programu – jedná se o zdroj průběžných informací pro NKM a KFM, není předmětem certifikace.

Průběžné platby vychází z navrhovaných výdajů ZP na následující období, přičemž zohledňují případné zůstatky na bankovních účtech zřízených za účelem realizace FM 3.

Platby na základě průběžných finančních zpráv doručených KFM po termínu⁸, nicméně před následujícím stanoveným termínem (viz uvedené lhůty výše), jsou splatné k druhému z obou dat splatnosti.

Pokud KFM neobdrží IFR do dvanácti měsíců od konce reportovacího období, v němž Zprostředkovateli programu vznikly dané výdaje, budou výdaje skutečně vynaložené v tomto období prohlášeny za nezpůsobilé a nebude již možné je vykázat vůči KFM.⁹ Toto pravidlo se týká jak nepředložení celé IFR, tak rovněž nepředložení jednotlivých výdajů vynaložených v daném reportovacím období. Časový limit dvanácti měsíců se vztahuje pouze na výdaje Zprostředkovatele programu, které byly vynaloženy plně v souladu

⁷ Součástí IFR za 2. polovinu roku bude rovněž přehled o vygenerovaných úrocích viz kapitolu 6 *Administrace úroků*.

⁸ Postup více rozveden v kapitole 14.2 *Certifikační aktivity CO*.

⁹ V případě výdajů KP OSS/SPO, které mají být v souladu s rozpočtovými pravidly refundovány přímo z účtu Národního fondu a/nebo jsou v souladu s rozpočtovými pravidly hrazeny ze zdrojů KP namísto ze zdrojů ZP (např. výdaje programového spolufinancování), budou tyto výdaje ze strany ZP v IFR/FB pouze reportovány, a nebudou ze strany ZP přímo propláceny KP. Lhůta dvanácti měsíců v těchto případech začne plynout od konce reportovacího období, v němž byly výdaje schváleny ze strany ZP/PP a pod tímto datem vstoupily do IFR/FB – viz. kapitolu 10.3 *Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců OSS a SPO*.

s pravidly způsobilosti, avšak nebyly do příslušné IFR zařazeny v důsledku opomenutí ZP, resp. partnera programu.

V případě pochybností AO/CO/NKM/ZP ohledně způsobilosti vynaložených výdajů (např. z důvodu podezření na nesrovnalost¹⁰) má ZP povinnost tyto výdaje vyjmout z IFR předkládané na CO. Jakmile se následně prokáže, že výdaj je plně v souladu se způsobilostí výdajů, bude jej možné na základě adekvátního zdůvodnění opět zařadit do nejbližší IFR předkládané na CO. V tomto ohledu je však třeba respektovat rovněž časovou způsobilost výdajů programů, aby byly příslušné výdaje vykázány v rámci časových limitů stanovených Nařízeními.

V případě zpoždění při kontrole a odeslání IFR ze strany CO bude situace konzultována s KFM a v rámci rozpočtové sekce 06 MF a konečné rozhodnutí zaujme náměstek ministra sekce 06 MF.

KFM může modifikovat částku pro průběžnou platbu, pokud jsou navrhované výdaje považovány za nepřiměřené. V takovém případě KFM neprodleně poskytuje NKM, CO a ZP zdůvodnění této modifikace.

Pokud je výsledek ověření správnosti formuláře IFR ze strany KFM negativní, konzultuje KFM s CO a ZP odstranění nedostatků, v případě potřeby se zapojí rovněž NKM. KFM může dočasně pozastavit vyplácení průběžných plateb až do odstranění nedostatků. Poté, co KFM obdrží všechny potřebné informace a kladně ověří IFR, uvolní vyžádané platby, a to k prvnímu možnému datu splatnosti dle termínů uvedených výše v kapitole nebo k datu, které považuje na základě tohoto ověření za nutné v případě, že se rozhodne využít opravné prostředky (pozastavení plateb, finanční opravy nebo zpětné proplácení).

3.4 Závěrečné platby konečných zůstatků programů

Konečný zůstatek programu tvoří celkové vykázané způsobilé výdaje programu se zohledněním všech do té doby vrácených prostředků a zaokrouhlovacích rozdílů snížené o následující částky:

- a) celkové zálohové a průběžné platby pro program z KFM;
- b) programové spolufinancování – za program jsou do KFM v IFR vykazovány vynaložené prostředky grantu a programového spolufinancování. Při kalkulaci konečného zůstatku je třeba vynaložené programové spolufinancování odečíst;
- c) celkové úroky vygenerované do data vypracování FPR, resp. FB;
- d) veškeré finanční prostředky, které koneční příjemci zpětně uhradili ZP a které nebyly ze strany ZP využity na jiné projekty nebo vráceny KFM.

Výsledný zůstatek buď tvoří přeplatek prostředků, které jsou vráceny ze strany ZP ve prospěch KFM, nebo nedoplatek, který spočívá v převodu zbývajících prostředků ze strany KFM ve prospěch ZP.

Konečný zůstatek se vypočte a vykáže ve finanční příloze k FPR ve formátu poskytnutém KFM. Součástí finanční přílohy FPR bude rovněž výkaz o skutečných výdajích vynaložených za poslední reportovací období.

¹⁰ Postup viz kapitolu 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*.

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska 2014-2021*

Konečný zůstatek splatný na základě finanční přílohy ve prospěch ZP bude převeden na účet CO ze strany KFM nejpozději 1 měsíc poté, co KFM schválí FPR. CO převede tyto prostředky ve prospěch ZP, případně KP do 15 pracovních dnů od jejich obdržení.

Konečný zůstatek splatný na základě finanční přílohy ve prospěch KFM bude vrácen KFM nejpozději 1 měsíc poté, co KFM schválí FPR. Úrok, který vznikne v období mezi datem vypracování FPR a datem vrácení prostředků, bude zahrnut do sumy vrácených prostředků, resp. konečného zůstatku.

3.5 Odhad předpokládaných žádostí o platbu

V průběhu roku posílá CO prostřednictvím IS GRACE do KFM zdůvodněný odhad předpokládaných žádostí o platbu týkající se všech v ČR implementovaných programů pro zbývající část aktuálního rozpočtového roku a následující rozpočtové roky ve formátu poskytnutém KFM viz přílohu 8 Nařízení, nejpozději v následujících termínech:

- 20. února;
- 20. dubna;
- 20. září;
- 20. listopadu.

CO sestavuje odhad na základě podkladů doručených od jednotlivých ZP. Každý ZP je povinen posílat CO své odhady předpokládaných žádostí o platbu vždy nejpozději 10 kalendářních dnů před výše uvedenými termíny.

4 VEDENÍ ÚČETNICTVÍ

4.1 Účetnictví na úrovni CO

CO je povinen vést účetní záznamy o výdajích vykazovaných vůči KFM v elektronické podobě.

CO je povinen samostatně evidovat účetní záznamy v rámci účetní jednotky MF o veškerých účetních případech souvisejících s prostředky FM 3 na svých bankovních účtech, které se vyskytnou v průběhu implementace programů financovaných z FM 3.

CO vede účetní záznamy zejména o následujících skutečnostech:

1. vznik pohledávky za KFM z titulu nároku na zálohovou platbu;
2. vznik pohledávky za KFM z titulu předložení žádosti o průběžnou platbu a platbu konečného zůstatku;
3. úhrada pohledávky za KFM - příjem prostředků z KFM;
4. vznik závazku vůči kapitole SR z titulu schválení a ověření IFR předložené ZP;
5. vznik závazku vůči ZP, případně KP z titulu schválení a ověření IFR předložené ZP;
6. úhrada závazku vůči kapitole SR - převod prostředků ze zdrojového účtu CO na příjmový účet správce kapitoly SR, která poskytla prostředky na předfinancování výdajů FM 3;
7. úhrada závazku vůči ZP, případně KP – převod prostředků ze zdrojového účtu CO na účet ZP, resp. KP;
8. vznik závazku vůči KP z titulu schválení projektu BF, resp. z titulu schválení žádosti o platbu;
9. úhrada závazku vůči KP – převod prostředků BF ze zdrojového účtu CO na účet KP;
10. vznik závazku vůči KFM z titulu žádosti o vrácení nevyužitých prostředků FM 3;
11. úhrada závazku vůči KFM - vrácení nevyužitých prostředků FM 3 ze zdrojového účtu CO do KFM;
12. úroky vzniklé v souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*;

13. vznik závazku vůči KFM z titulu požadavku na odvod úroků vygenerovaných na účtech CO a ZP¹¹;

14. vypořádání kurzových rozdílů na úrovni CO.

a to v souladu s platnými právními předpisy, zejména ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, a vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

Účetnictví na úrovni CO je vedeno v IS VIOLA. Účetní záznamy jsou dostatečným a standardním způsobem chráněny, aby se zabránilo jejich možnému zneužití. Toto ustanovení platí jak pro zabezpečení počítačového programu, tak i pro fyzickou ochranu písemných záznamů a dokladů.

4.2 Účetnictví a výkaznictví výdajů FM 3

Způsobilé¹² výdaje vzniklé ZP, partnerům programu, KP a partnerům projektu musí být podloženy originály, nebo potvrzenými kopiemi účetních dokladů¹³ (faktur, bankovních výpisů a jiných účetních dokladů s rovnocennou průkazní hodnotou) a podkladů vztahujících se k použití jednotkových nákladů a nepřímých výdajů.

Pokud jsou činnosti realizovány na základě zadávacího, resp. výběrového řízení, platby ZP, partnerů programů, KP a projektových partnerů musí být podloženy potvrzenými kopiemi účetních dokladů vzniklými na základě podepsané smlouvy.

Za účelem ověření realizovaných výdajů ze strany kontrolních subjektů musí být příjemce prostředků FM 3 schopen předložit buď jednotlivé účetní doklady a podpůrnou dokumentaci dokládající uskutečnění výdaje (faktury, výpisy z účtu, výpisy z účetnictví, účastnické listiny atd.), nebo může využít, při zohlednění hospodárnosti, následujících alternativních možností¹⁴ a předložit:

- zprávu nezávislého auditora způsobilého k provádění povinných auditů účetních dokladů osvědčující, že vykázané výdaje byly vynaloženy v souladu s Nařízeními, národními právními předpisy a příslušnými národními účetními postupy;
- zprávu vydanou příslušným a nezávislým veřejným subjektem, který byl příslušnými národními orgány uznán jako subjekt způsobilý k výkonu rozpočtové a finanční kontroly na subjektu uskutečňujícím výdaje a který se nepodílel na sestavení finančních výkazů, osvědčující, že vykázané výdaje byly vynaloženy v souladu s Nařízeními, národními právními předpisy a příslušnými národními účetními postupy. Může se jednat o zprávu vydanou například interním auditem organizace, která působí jako příjemce prostředků FM 3.

Pakliže jsou ze strany příjemce prostředků FM 3 doloženy ověřené výdaje prostřednictvím výše uváděných zpráv, neznamená to, že by pro výdaje neměla existovat podpůrná

¹¹ V souladu s kapitolou 6 *Administrace úroků*.

¹² Rámec způsobilosti výdajů je nastaven Nařízeními a Pokynem NKM pro způsobilé výdaje v rámci FM EHP/Norska 2014-2021.

¹³ Potvrzenou kopií dokladu předkladatel deklaruje jeho soulad s originálem. Forma tohoto potvrzení (např. prohlášení vedoucího pracovníka, příznak zaúčtování originálu apod.) je ponechána na stanovení ZP. Účetní doklady musí splňovat náležitosti dle § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ Využití alternativních možností může ZP v případě českých KP omezit, eventuálně zakázat.

dokumentace a účetní doklady. Pro vynaložené prostředky musí existovat řádná auditní stopa a podklady musí být k dispozici pro případné audity a ověření výdajů na místě.

ZP je povinen zajistit existenci systému pro zaznamenání a uchování účetních záznamů v elektronické podobě pro každý projekt v rámci programu. Dále shromažďuje informace o implementaci, které jsou nutné pro finanční řízení, reporting, monitoring, ověření, audity a vyhodnocení FM 3.

Subjekty implementační struktury FM 3 na území ČR jsou povinny vést účetnictví nebo daňovou evidenci v souladu s předpisy ČR. Příjemci prostředků FM 3, kteří vedou účetnictví¹⁵ podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou povinni ve svém účetním systému zajistit ke konkrétnímu projektu/programu jednoznačné přiřazení veškerých transakcí, které se k projektu/programu přímo vztahují.

Příjemci prostředků FM 3, kteří nevedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jsou povinni vést, v případě příjmu prostředků z rozpočtu FM 3, daňovou evidenci podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, rozšířenou o níže uvedené požadavky, které budou zmíněny v právním aktu o přidělení prostředků, a to, že:

1. příslušný doklad musí splňovat předepsané náležitosti účetního dokladu ve smyslu § 11 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (s výjimkou bodu f);
2. předmětné doklady musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a průběžně chronologicky vedené způsobem zaručujícím jejich trvalost;
3. při kontrole poskytne příjemce prostředků FM 3 na vyžádání kontrolnímu orgánu daňovou evidenci v plném rozsahu;
4. uskutečněné příjmy a výdaje jsou vedeny s jednoznačnou vazbou k příslušnému projektu/programu, ke kterému se vážou.

4.2.1 Přímé výdaje

Přímé výdaje jsou veškeré způsobilé výdaje, které mají přímou vazbu k realizaci programu/projektu a lze je jednoznačně, bez dalších propočtů identifikovat. Pokud je však přímý výdaj vykázán v účetnictví pro účely FM 3 pouze částečně¹⁶, musí z důvodu existence řádné auditní stopy a prokazatelného účetního záznamu existovat pro ověření výše výdajů vykázanych ve FM 3 odůvodněná kalkulace.

4.2.2 Standardní stupnice jednotkových nákladů

Grant poskytnutý projektu může mít podobu *standardních stupnic jednotkových nákladů*.

V takovém případě se výše grantu určí jedním z následujících způsobů:

1. v souladu s pravidly pro uplatňování příslušných standardních stupnic jednotkových nákladů, které se pro obdobné typy projektů a zúčastněných subjektů používají v rámci politik EU;
2. v souladu s pravidly pro uplatňování příslušných standardních stupnic jednotkových nákladů, které se pro obdobné typy projektů a zúčastněných subjektů používají v rámci grantových schémat financovaných v plném rozsahu přijímajícím státem, v

¹⁵ Zahnuje případy vedení podvojného i jednoduchého účetnictví. Zaúčtování výdajů musí být doloženo výjezdem z účetního systému (v PDF, popř. Microsoft Excel), z něž musí být jasně identifikovatelné, z jakého účetního systému a kdy byl vygenerován. V případě vedení jednoduchého účetnictví je možné předložit scan účetních knih.

¹⁶ Např. zbývající část výdaje vyplývajícího z faktury je vykázána v programu financovaném z odlišného zdroje.

němž má KP nebo partner sídlo, nebo donorským státem, pokud v něm má sídlo partner projektu z donorského státu.

Každé použití stávajících pravidel pro uplatňování příslušných standardních stupnic jednotkových nákladů musí ZP posoudit tak, aby byla metoda použita na obdobné typy projektů a zúčastněných subjektů, přičemž musí být zajištěno, že metoda bude použita jako celek.

Maximální výše grantu (nebo jeho části) se pak rovná násobku počtu jednotek příslušné položky způsobilých výdajů a stanovené jednotkové sazby.

Použití standardních stupnic jednotkových nákladů, jejich výše a způsob jejich stanovení musejí být určeny v právním aktu o přidělení prostředků. Použití standardních stupnic jednotkových nákladů, jejich výše a způsob jejich výpočtu v případě partnera projektu musejí být určeny v dohodě o partnerství mezi KP a partnerem projektu.

V případě uplatnění standardních stupnic jednotkových nákladů je prokázání výdajů omezeno na prokázání příslušných jednotek. Použití standardních stupnic jednotkových nákladů je možné na všechny typy způsobilých výdajů, pokud to bude umožněno v Dohodě o programu a v rámci příslušné výzvy k předkládání návrhů projektů.

4.2.3 Nepřímé výdaje

Nepřímé výdaje jsou veškeré způsobilé výdaje, které ZP, partner programu, KP a projektový partner (dále v této kapitole „*příjemce*“) nemůže přímo identifikovat jako výdaje projektu/programu, ale které lze identifikovat a odůvodnit v jejich účetním systému jako výdaje, které vznikly v přímé souvislosti se způsobilými přímými výdaji projektu/programu. Nezahrnují žádné způsobilé přímé výdaje. Způsobilé nepřímé výdaje projektu/programu představují přiměřený podíl veškerých nepřímých výdajů *příjemce*. Jejich výši lze určit pomocí jedné z následujících metod¹⁷:

1. přímé doložení nepřímých výdajů:

na základě skutečných nepřímých výdajů u příjemců, kteří mají účetní systém, jenž jednoznačně identifikuje jejich nepřímé výdaje vztahující se k projektu/programu, jak je uvedeno výše;
2. v případě, že *příjemce* nevyužije výše v bodě 1. uvedené přímé doložení nepřímých výdajů, může zvolit:
 - a) vykazování paušálem až do výše 25 % svých celkových přímých způsobilých výdajů. Případné způsobilé výdaje na subdodávky (na základě smlouvy/objednávky) včetně výdajů na zdroje poskytnuté třetími osobami, které *příjemce* nevyužívá ve svých prostorách, je nutné od celkových přímých způsobilých výdajů odečíst. Toto opatření má za cíl zabránit duplicitám v případě přímých výdajů projektu/programu a tím jejich umělému navyšování za účelem navýšení výdajů nepřímých.
 - b) vykazování paušálem až do výše 15 % přímých způsobilých výdajů na zaměstnance, aniž by bylo po Zprostředkovateli programu požadováno provedení kalkulace za účelem stanovení použité sazby.

¹⁷ V případě výdajů programu lze využít pouze metody uvedené v bodech 1., 2.a) a 2.b).

- c) vykazování paušálem aplikované na přímé způsobilé výdaje na základě stávajících metod a odpovídajících sazeb, které se pro obdobné typy projektů a konečné příjemce používají v politikách Evropské unie¹⁸.
- d) v případě, že jsou KP nebo partnerem projektu mezinárodní organizace nebo jejich složky či agentury, takový postup, kdy mohou být nepřímé výdaje v souladu se specifickými opatřeními v Dohodě o programu identifikovány podle příslušných pravidel stanovených těmito organizacemi.

U výše uváděných nepřímých výdajů vykazovaných paušálem v bodech a) – c) nemusí příjemce předkládat Zprostředkovateli programu účetní doklady ani zprávu potvrzující realizaci výdajů v souladu s nastavenými pravidly. Nicméně metoda výpočtu nepřímých výdajů a jejich maximální výše musí být stanoveny pro konečné příjemce v právním aktu o přidělení prostředků, případně v partnerské dohodě mezi konečným příjemcem a partnerem projektu. V případě bodu d) závisí situace na pravidlech příslušné mezinárodní organizace či její složky/agentury. Stanovení výše pevné sazby v případě bodu a) musí být podloženo nestranným, spravedlivým a ověřitelným výpočtem nebo metodou výpočtu, která je aplikována na národní granty financované výhradně národními prostředky v případě podobných projektů a příjemců.

5 BANKOVNÍ ÚČTY

CO v souladu s Nařízeními zřizuje a vede samostatný bankovní účet vyhrazený pro prostředky FM 3. Prostředky poskytnuté České republice z FM 3 jsou uloženy na běžném účtu MF – Národní fond (dále jen „NF“) pro příjem a administraci prostředků z FM 3 zřízeném u ČNB (tzv. „zdrojový účet CO“)¹⁹. Zdrojový účet CO je veden v EUR.

Každý ZP má povinnost zřídit²⁰ a vést samostatný bankovní účet s úročeným²¹ vkladem pro finanční prostředky určené pro „regranting“ a samostatný bankovní účet pro „ostatní platby“ (výdaje na řízení programu a podporu bilaterálních vztahů). Úroky z prostředků na účtu pro „regranting“ jsou jednou ročně vykazovány do KFM (viz kapitolu 6 *Administrace úroků*), úroky z prostředků na účtu pro „ostatní platby“ jsou příjmem ZP. Pokud nejsou účty úročeny, je možné vést jeden, analyticky rozdělený účet.

V souladu s kapitolou 10 *Finanční toky* zřizují a vedou všichni ZP zapojení do implementace FM 3 své bankovní účty v CZK²². V případech, kdy národní legislativa ČR omezuje zřízení samostatného bankovního účtu, zůstávají prostředky až do doby jejich proplacení ZP/KP proti skutečně vynaloženým výdajům na zdrojovém účtu CO. Převod prostředků ze zdrojového účtu CO na ZP/KP je prováděn v souladu s kapitolou 10 *Finanční toky*.

Pro řešení kurzových rozdílů a příjem odvodů vede CO u ČNB běžný bankovní účet v CZK (tzv. „univerzální účet“). V případě potřeby je univerzální účet dotován z kapitoly Všeobecná pokladní správa (MF), kde jsou narozpočtovány potřebné prostředky.

¹⁸ Např. rámcový program Horizont 2020.

¹⁹ V souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

²⁰ Pokud není v rozporu s národními specifiky. Není-li možné zřídit a vést 2 účty, je třeba na existujícím účtu prostředky zřetelně oddělit pomocí analytické evidence.

²¹ S ohledem na národní specifika více rozvedeno v kapitole 6 *Administrace úroků*.

²² Pouze v případě programů CZ – Humanrights, CZ Governance a CZ – BF je možné zřídit za účelem převodu prostředků zahraničním subjektům bankovní účet vedený v měně EUR.

Dispoziční oprávnění k zdrojovému a univerzálnímu účtu mají zaměstnanci CO určení náměstkem ministra financí (pro sekci 06). Disponovat s účty CO je možné pouze na základě principu dvojího podpisu.

Prostředky na bankovních účtech CO nejsou považovány za prostředky SR. Zůstatky na těchto účtech jsou po ukončení kalendářního roku automaticky převáděny do dalšího roku.

6 ADMINISTRACE ÚROKŮ

S ohledem na legislativní změny účinné od 1. 1. 2013 není v případě CO a ZP napojených na státní rozpočet možné vést samostatné bankovní účty s úročenými vklady a tedy vykazovat tyto úroky vůči KFM. Z tohoto důvodu jsou ve FM 3 vůči KFM vykazovány a za zdroj KFM považovány pouze veškeré úroky vzniklé na bankovních účtech vedených za účelem „regrantingu“ těch Zprostředkovatelů, kteří nejsou navázáni na státní rozpočet.

CO vždy ověřuje správnost ze strany ZP přiznaných úroků.

CO každoročně prostřednictvím IFR za období červenec – prosinec oznámí KFM veškeré připsané úroky na účtech ČR. Vykázané úroky nejsou průběžně odváděny do KFM, ale jejich souhrnná výše bude zohledněna v rámci kalkulace konečného zůstatku každého programu.

ČR má dále povinnost vykázat úroky z prodlení, které vzniknou při zpětném proplácení částek KFM v souladu s kapitolou 9.3 *Zpětné proplácení*.

7 ZADÁVÁNÍ VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK

Každý subjekt implementační struktury je povinen při zadávání veřejných zakázek postupovat v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, a dodržovat obecné zásady Smlouvy o fungování EU. Tyto zásady zahrnují především volný pohyb zboží, volný pohyb služeb, právo usazování, zákaz diskriminace, rovné zacházení, transparentnost, proporcionalitu a vzájemné uznávání osvědčení.

Dále je povinen vždy postupovat v souladu s Pokynem NKM pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu v rámci FM EHP/Norska 2014-2021.

8 NESROVNALOSTI

Nesrovnalostí se rozumí jakékoli porušení právních předpisů upravujících FM 3, práva Evropské unie nebo národní legislativy, pokud by toto porušení mohlo ovlivnit či ohrozit jakoukoli etapu implementace FM 3 v ČR, zejména realizaci a/nebo rozpočet některého programu, projektu nebo jiných činností financovaných z FM 3. Nesrovnalost v programech a projektech zakládají jak neoprávněně či nepřiměřeně realizované výdaje, tak také nesprávně vykázané částky příjmů vytvořené projektem/programem.

Za nesrovnalost se však nepokládá provedení nezpůsobilého výdaje OSS a subjektu, který si výdaje předfinancoval z vlastních zdrojů, za předpokladu, že dojde k odhalení tohoto nezpůsobilého výdaje a provedení dostatečné finanční opravy před schválením žádosti

o platbu příjemce prostředků FM 3²³. Za nesrovnalost se dále nepokládá provedení nezpůsobilého výdaje na úrovni příjemce prostředků FM 3, pokud se jedná o dotaci poskytnutou v režimu ex-ante a zároveň za předpokladu, že dojde k odhalení tohoto nezpůsobilého výdaje a provedení dostatečné finanční opravy před schválením žádosti o platbu příjemce prostředků FM 3. Tyto případy však budou nadále představovat podezření na porušení rozpočtové kázně, které bude řešeno v souladu s příslušnými ustanoveními rozpočtových pravidel vztahujícími se k porušení rozpočtové kázně (dále jen „PRK“). Trestný čin spáchaný v souvislosti s realizací programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu Finančních mechanismů EHP a Norska se vždy považuje za nesrovnalost.

Řešení nesrovnalostí zahrnuje evidenci, šetření a hlášení podezření na nesrovnalost a potvrzených nesrovnalostí, jejich další monitoring a ve stanovených případech také vymáhání prostředků dotčených potvrzenou nesrovnalostí. Za řešení nesrovnalostí v rámci programů jsou zodpovědní jednotliví ZP²⁴.

8.1 Šetření nesrovnalostí

Subjekty zapojené do implementace FM 3 jsou povinny veškerá podezření na nesrovnalost bezodkladně oznámit příslušnému ZP. ZP je povinen prověřit také všechny ostatní podněty vedoucí k podezření na nesrovnalost, které jsou mu předány od jiných subjektů. V případě podezření na nesrovnalost na úrovni ZP, které identifikoval sám ZP, předává ZP případ k dalšímu šetření CO. Pokud podezření na nesrovnalost na úrovni ZP identifikuje subjekt odlišný od ZP, odpovídá za šetření nesrovnalosti tento subjekt. V situaci, kdy je identifikováno podezření na nesrovnalost u subjektů národní řídicí struktury (CO, AO, NKM), které se nachází v pozici konečných příjemců, šetří vždy podezření na nesrovnalost v Metodice stanovený subjekt národní řídicí struktury odlišný od subjektu, na jehož úrovni bylo podezření na nesrovnalost identifikováno.

ZP a příslušný subjekt (nad)národní řídicí struktury postupují při šetření jednotlivých případů podezření na nesrovnalost podle postupů uvedených v následujících podkapitolách.

8.1.1 Opodstatněná podezření na nesrovnalost – projektová úroveň

V případě

- a) Vyčísleného zjištění z finální auditní zprávy AO;
- b) Vyčísleného zjištění z finální auditní zprávy interního auditu;
- c) Vyčísleného zjištění z finální auditní zprávy Rady auditorů ESVO a Úřadu norského generálního auditora;
- d) Vyčísleného zjištění z ukončené kontroly/finální auditní zprávy KFM;
- e) Vyčísleného zjištění z ukončené kontroly CO;
- f) Vyčísleného zjištění z ukončené kontroly NKÚ;

²³ Týká se pouze výdajů na samotné projekty (regranting), resp. bilaterální iniciativy. U výdajů na řízení programu (management cost) jde o nesrovnalost vždy, nevztahuje se na ně tedy čl. 12.5 odst 3 Nařízení. Tzn., že pokud je nezpůsobilý výdaj identifikován v rámci ověřování management cost ze strany CO u výdajů ZP, a nebo pokud je nezpůsobilý výdaj identifikován v rámci ověřování management cost ze strany ZP u výdajů PP, jde o nesrovnalost.

²⁴ V případě Technické asistence a Fondu pro bilaterální vztahy vykonává tuto roli NKM.

- g) Vyčísleného zjištění z ukončené kontroly NKM;
- h) Finanční opravy provedené ze strany donorů v souladu s čl. 13.2 Nařízení,

se vždy jedná o opodstatněné podezření na nesrovnalost v rozsahu, který stanovil příslušný, výše uvedený orgán. ZP je povinen aplikovat finanční opravu nejen na výdaje, které byly předmětem auditu/kontroly, ale i na ostatní výdaje dotčené tímto případem podezření na nesrovnalost. Jakmile jsou podezřením na nesrovnalost dotčené prostředky vymozeny, resp. OFS rozhodne o případném částečném²⁵ prominutí odvodu, případ se stává potvrzenou nesrovnalostí.

Pokud ze zjištění výše uvedených kontrolních subjektů vyplývá podezření, že došlo k porušení podmínek či povinností stanovených v právním aktu o přidělení prostředků v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, může ZP postupovat v relevantních případech dle §14e a §14f v souladu s kapitolou 8.1.4.1 *Specifikum případů šetřených v režimu rozpočtových pravidel*, nebo je případ rovnou předán spolu s relevantní dokumentací příslušnému OFS k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně v souladu s kapitolou 8.1.4 *Rozhodnutí národních orgánů*.

Pokud ze zjištění výše uvedených orgánů vyplývá podezření, že došlo k trestnému činu, který souvisí s operací spolufinancovanou z prostředků FM 3 či ke správnímu deliktu/přestupku²⁶ zadavatele či dodavatele ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a přestupku zadavatele ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, postupuje ZP v souladu s kapitolou 8.1.4 *Rozhodnutí národních orgánů*.

ZP případně vymáhá prostředky dotčené zjištěním v režimu právního předpisu, na základě kterého byly finanční prostředky poskytnuty²⁷.

ZP na základě svých šetření a závěrů šetření výše v kapitole uvedených orgánů v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o těchto případech podezření na nesrovnalost informuje CO, případně ostatní poskytovatele prostředků v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo.

8.1.2 Podezření na nesrovnalost – projektová úroveň

V případě podezření na nesrovnalost vyplývajícího z kontrol ZP, nebo je-li Zprostředkovateli programu oznámeno podezření na nesrovnalost, a zároveň se nejedná o opodstatněné podezření na nesrovnalost v souladu s kapitolou 8.1.1 *Opodstatněná podezření na nesrovnalost – projektová úroveň* a ZP nezamítne toto oznámené podezření na nesrovnalost pro zřejmou neopodstatněnost, bez zbytečného prodlení ZP sám zahájí nebo dá příslušnému kontrolnímu orgánu podnět k zahájení řízení podle zákona

²⁵ Je-li odvod prominut v plné výši, nejedná se o nesrovnalost s výjimkou případů, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo v důsledku prokázané nesoučinnosti poskytovatele, prokázané chyby poskytovatele nebo státem změněné či zapříčiněné situace dle Pokynu č. GFŘ – D –17 k rozhodování ve věci žádostí o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně.

²⁶ V souladu s § 112 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, stejně v navazujících kapitolách této metodiky.

²⁷ V případě ZP DZS není zajištěna vymahatelnost odvodů za porušení rozpočtové kázně ze strany orgánů finanční správy. Částky, které se nepodaří od konečných příjemců vymoci DZS, budou vypořádány v souladu s kapitolou 9.2 *Finanční opravy* a zřizovateli ZP DZS – MŠMT budou proplaceny prostředky ponížené o nezpůsobilé výdaje.

č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole²⁸, na základě kterého vyčíslí výši podezření na nesrovnalost a vyzve KP k nápravě. ZP je povinen aplikovat finanční opravu nejen na výdaje, které byly předmětem kontroly, ale i na ostatní výdaje dotčené tímto případem podezření na nesrovnalost. Jakmile jsou podezřením na nesrovnalost dotčené prostředky vymoženy, resp. OFS rozhodne o případném částečném²⁹ prominutí odvodu, případ se stává potvrzenou nesrovnalostí.

ZP skutečnosti týkající se řešených podezření na nesrovnalost/potvrzených nesrovnalostí uvede do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o nich informuje CO, případné ostatní poskytovatele prostředků v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo.

Pokud ZP dospěje k podezření, že došlo k porušení podmínek či povinností stanovených v právním aktu o přidělení prostředků v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, může ZP postupovat v relevantních případech dle §14e a §14f v souladu s kapitolou 8.1.4.1 *Specifikum případů šetřených v režimu rozpočtových pravidel*, nebo je případ rovnou předán spolu s relevantní dokumentací příslušnému OFS k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně v souladu s kapitolou 8.1.4 *Rozhodnutí národních orgánů*.

Pokud v jakékoliv fázi řešení nesrovnalostí ZP dospěje k podezření, že došlo k trestnému činu, který souvisí s operací spolufinancovanou z prostředků FM 3 či ke správnímu deliktu/přestupku zadavatele či dodavatele ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a přestupku zadavatele ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, postupuje ZP v souladu s kapitolou 8.1.4 *Rozhodnutí národních orgánů*.

ZP případně vymáhá prostředky dotčené zjištěním v režimu právního předpisu, na základě kterého byly finanční prostředky poskytnuty.³⁰

8.1.3 Řešení podezření na nesrovnalost identifikovaných na úrovni ZP, CO, AO a NKM

Pokud CO, ZP nebo NKM zjistí podezření na nesrovnalost systémové povahy na své úrovni, předá případ k prošetření AO. V tomto případě AO odpovídá za řádné vyčíslení částky, na níž se vztahuje tato nesrovnalost. AO o výsledku šetření bezodkladně informuje CO a subjekty dotčené nesrovnalostí, které jsou povinny přijmout dostatečná opatření k nápravě. O přijetí příslušných opatření k nápravě a preventivních opatření u systémových nesrovnalostí se CO, NKM, ZP a AO vzájemně informují.

Pokud se jedná o podezření na nesrovnalost v situaci, kdy se AO nebo CO nachází v pozici konečného příjemce, NKM odpovídá za řádné vyčíslení částky, na níž se tato nesrovnalost vztahuje. V případě podezření na nesrovnalost v situaci, kdy se NKM nachází v pozici konečného příjemce, CO odpovídá za řádné vyčíslení částky, na níž se tato nesrovnalost vztahuje.

²⁸ Zda je v konkrétním případě zahájena veřejnosprávní kontrola či interní audit podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, závisí na charakteru subjektu, na jehož úrovni k podezření na nesrovnalost došlo.

²⁹ Je-li odvod prominut v plné výši, nejedná se o nesrovnalost s výjimkou případů, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo v důsledku prokázané nesoučinnosti poskytovatele, prokázané chyby poskytovatele nebo státem změněné či zapříčiněné situace dle Pokynu č. GFŘ – D –17 k rozhodování ve věci žádostí o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně.

³⁰ Viz poznámku pod čarou č. 27.

Je-li identifikováno podezření na nesrovnalost na úrovni ZP v pozici konečného příjemce, odpovídá za šetření a řádné vyčíslení částky nesrovnalosti kompetentní subjekt, který podezření na nesrovnalost v rámci svých kontrolních činností identifikoval³¹, resp. který byl na podezření na nesrovnalost upozorněn ze strany ZP. O podezření na nesrovnalost na úrovni ZP identifikovaných ze strany subjektů mimo národní řídicí strukturu informuje ZP vždy CO v souladu s kapitolou 14.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*. O přijetí příslušných opatření k nápravě a preventivních opatření u těchto nesrovnalostí se CO, NKM a AO vzájemně informují. Vyplývá-li ze zjištění subjektu, který nesrovnalost prošetřil a uzavřel, dopad na další výdaje ZP, u kterého bylo šetření provedeno, musí ZP prověřit veškeré výdaje, na které má zjištění subjektu, který nesrovnalost prošetřil, dopad a následně vyčíslit výši nesrovnalosti a poslat hlášení nesrovnalosti CO.

Případ je hlášen do KFM jako podezření na nesrovnalost do té doby, než jsou podezřením na nesrovnalost dotčené prostředky vymoženy resp. OFS rozhodne o případném prominutí odvodu. Okamžikem vymožení, resp. částečného³² prominutí ze strany OFS se případ stává potvrzenou nesrovnalostí.

Pokud v jakékoliv fázi řešení nesrovnalostí CO, AO, NKM dospěje k podezření, že došlo k PRK podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, k trestnému činu, který souvisí s operací spolufinancovanou z prostředků FM 3 či ke správnému deliktu/přestupku zadavatele či dodavatele ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a přestupku zadavatele ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, postupuje v souladu s kapitolou 8.1.4 *Rozhodnutí národních orgánů*.

8.1.4 Rozhodnutí národních orgánů

V případě, že:

1. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení rozpočtové kázně³³ podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ZP případ předá, spolu s relevantní dokumentací, příslušnému OFS k dalšímu řízení k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně. ZP tyto skutečnosti zanesou do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o nich informuje CO, případně ostatní poskytovatele dotace v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo.

Relevantní dokumentací se rozumí zejména:

- a) identifikace konečného příjemce (jméno/název, adresa, IČ);

³¹ V situaci, kdy NKM identifikuje podezření na nesrovnalost v programu, kde je NKM zároveň zprostředkovatelem tohoto programu, nezahajuje NKM šetření případu podezření na nesrovnalost, ale případ nahlásí CO a předává příslušnému OFS k dalšímu řízení k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně.

³² Je-li odvod prominut v plné výši, nejedná se o nesrovnalost s výjimkou případů, kdy k porušení rozpočtové kázně došlo v důsledku prokázané nesoučinnosti poskytovatele, prokázané chyby poskytovatele nebo státem změněné či zapříčiněné situace dle Pokynu č. GFŘ – D –17 k rozhodování ve věci žádostí o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně.

³³ V případech podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, OFS věcně rozhoduje o tom, zda došlo k porušení rozpočtové kázně či nikoliv. Na toto rozhodnutí OFS o odvodu pak může navazovat využití opravných či dozorčích prostředků dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, včetně využití institutu promíjení v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, přičemž výše nesrovnalosti, která bude hlášena jako potvrzená, bude výsledky těchto navazujících řízení reflektovat.

- b) identifikace projektu, v rámci jehož realizace mohlo dojít k PRK (název a č. projektu);
- c) právní akt o přidělení prostředků vč. příloh;
- d) protokol o kontrole vč. návazné dokumentace;
- e) listinné či jiné důkazy zajištěné v rámci kontroly nasvědčující PRK;
- f) informace o stavu realizace/financování projektu.

Pokud příslušný OFS rozhodne, že došlo k PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech, je ZP povinen pravomocné rozhodnutí OFS respektovat a nesrovnalost potvrdit, resp. upravit vyčíslení nesrovnalosti tak, aby odpovídala výši zjištěného PRK, a provést aktualizaci hlášené nesrovnalosti CO.

V případě porušení rozpočtové kázně se jedná o potvrzenou nesrovnalost až po uplynutí lhůty 1 roku od okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí OFS. Dojde-li v této lhůtě jednoho roku k podání žádosti o prominutí nebo částečné prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně v souladu s § 44a odst. 13 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, o potvrzenou nesrovnalost se jedná dnem nabytí právní moci rozhodnutí o prominutí, přičemž v závislosti na okamžiku ukončení řízení o prominutí a nabytí právní moci rozhodnutí o prominutí může dojít k potvrzení nesrovnalosti před uplynutím této jednoleté lhůty, či později.

Částky vymožených prostředků odpovídající podílu prostředků FM 3 převádí OFS na účet Národního fondu – univerzální účet CO dle § 44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. O přijetí těchto prostředků informuje CO bezodkladně příslušného ZP. Částky odpovídající podílu prostředků poskytnutých ze SR jsou OFS převáděny do SR dle § 44a odst. 1 a 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

2. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na spáchání trestného činu, který souvisí s operací spolufinancovanou z prostředků FM 3, ZP předá případ ve smyslu § 8 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, státnímu zástupci či policejnímu orgánu. ZP tyto skutečnosti uvede do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o nich informuje CO, případně ostatní poskytovatele dotace v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;

Pokud příslušný soud rozhodne, že došlo ke spáchání trestného činu podle trestního zákoníku, resp. zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, je ZP povinen pravomocné rozhodnutí soudu respektovat a nesrovnalost potvrdit, resp. upravit vyčíslení nesrovnalosti tak, aby odpovídala povaze spáchaného trestného činu, a provést aktualizaci hlášené nesrovnalosti CO.

3. se jedná o podezření na spáchání správního deliktu/přestupku zadavatele či dodavatele ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a přestupku zadavatele ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, předá ZP toto zjištění k dalšímu šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. ZP tyto skutečnosti uvede do přehledu nesrovnalostí a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí* o nich informuje CO, případně ostatní poskytovatele dotace v rámci daného programu a subjekt, na jehož úrovni se podezření na nesrovnalost zjistilo;

Pokud ÚOHS rozhodne, že došlo k přestupku ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, je ZP povinen pravomocné rozhodnutí ÚOHS respektovat a nesrovnalost potvrdit, resp. upravit vyčíslení nesrovnalosti tak, aby odpovídala povaze zjištěného přestupku, a provést aktualizaci hlášené nesrovnalosti CO.

ZP zodpovídá za přijetí odpovídajících opatření k nápravě stavu a zabránění dalšího výskytu nesrovnalosti na úrovni ZP/KP.

V případech podezření na spáchání dalších přestupků postupuje ZP dle příslušných právních předpisů.

8.1.4.1. Specifikum případů šetřených v režimu rozpočtových pravidel

Pokud při šetření podezření na nesrovnalost poskytovatel prostředků identifikuje porušení podmínek či povinností stanovených v právním aktu o přidělení prostředků v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, může v níže uvedených případech sám podezření na nesrovnalost řešit, aniž by případ rovnou předával příslušnému Orgánu finanční správy (dále jen „OFS“).

Opatření mající preventivní charakter, nejedná se v zásadě ani o podezření na PRK ani o nesrovnalost:

1. Poskytovatel dotace je oprávněn nevyplatit dotaci poskytnutou v režimu ex-post nebo její část v případě, že příjemce prostředků FM 3 porušil povinnost stanovenou právním předpisem, nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta (§ 14e zákona č. 218/2000 Sb.), nezpůsobilý výdaj byl odhalen a způsobilé výdaje o něj očištěny před schválením žádosti o platbu. Poskytovatel dotace o tomto opatření informuje příjemce prostředků FM 3 a OFS³⁴. Příjemce prostředků FM 3 je oprávněn podat proti tomuto opatření námitky. O případném rozhodnutí o námitkách informuje poskytovatel dotace příslušný OFS. V souladu s definicí nesrovnalosti se však v případě výdaje OSS z vlastních rozpočtovaných prostředků i nadále jedná o podezření na PRK.
2. V případě, že se poskytovatel dotace na základě kontrolního zjištění domnívá, že příjemce prostředků FM 3 porušil podmínku, za které byla dotace poskytnuta, vyplacena a jejíž náprava je možná v náhradní lhůtě, vyzve příjemce prostředků FM 3 k provedení opatření k nápravě a stanoví mu lhůtu k jejímu provedení (§ 14f, odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb.). Poskytovatel dotace bez zbytečného odkladu informuje OFS³⁵ o vydání výzvy a o tom, jak bylo na výzvu reagováno. V rozsahu, v jakém příjemce prostředků FM 3 provedl opatření k nápravě platí, že nedošlo k PRK ani k nesrovnalosti.

³⁴ V souladu s §44a, odst. 6 zákona č. 218/2000 Sb. je poskytovateli doporučeno jednotlivá porušení evidovat a OFS informovat až po překročení hranice 1000 Kč v souhrnu za všechna porušení ve vztahu k jedné poskytnuté dotaci nebo celkovým použitým prostředkům.

³⁵ Viz poznámku pod čarou č. 34.

Případy znamenající podezření na PRK a rovněž nesrovnalost:

3. Poskytovatel dotace je oprávněn nevyplatit dotaci poskytnutou v režimu ex-post nebo její část v případě, že příjemce prostředků FM 3 v minulosti u výdajů již dříve vykázaných a schválených v žádosti o platbu porušil povinnost stanovenou právním předpisem, nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta (§ 14e zákona č. 218/2000 Sb.). Poskytovatel dotace o tomto opatření informuje příjemce prostředků FM 3 a OFS³⁶. Příjemce prostředků FM 3 je oprávněn podat proti tomuto opatření námitky. O případném rozhodnutí o námitkách informuje poskytovatel dotace příslušný OFS. V tomto případě se jedná o nesrovnalost.
4. Poskytovatel dotace je oprávněn pokrátit dotaci poskytnutou v režimu ex-ante nebo její část v případě, že příjemce prostředků FM 3 v minulosti u výdajů již dříve vyplacených (na zálohách) porušil povinnost stanovenou právním předpisem, nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta (§ 14e zákona č. 218/2000 Sb.). Poskytovatel dotace o tomto opatření informuje příjemce prostředků FM 3 a OFS. Příjemce prostředků FM 3 je oprávněn podat proti tomuto opatření námitky. O případném rozhodnutí o námitkách informuje poskytovatel dotace příslušný OFS³⁷. V tomto případě se jedná o nesrovnalost.
5. Pokud se poskytovatel dotace na základě kontrolního zjištění domnívá, že příjemce prostředků FM 3 dotace porušil povinnost stanovenou právním předpisem, nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta a vyplacena, a nelze jej vyzvat k provedení opatření k nápravě, vyzve příjemce prostředků FM 3 k vrácení dotace nebo její části (§ 14f, odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb.). Poskytovatel bez zbytečného odkladu informuje příslušný OFS³⁸ o vydání výzvy k vrácení dotace příjemci a jak bylo na výzvu reagováno. Částku vrácené dotace přijímá poskytovatel na účet cizích prostředků/(zdrojový) účet NF a informuje CO o obdržených prostředcích. V tomto případě se jedná o nesrovnalost.

V situaci, kdy je příjemce prostředků FM 3 vyzván k provedení nápravného opatření či vrácení dotace, ale neplní požadavky vyplývající z výzvy, je případ předán spolu s relevantní dokumentací příslušnému OFS k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně v souladu s kapitolou 8.1.4 *Rozhodnutí národních orgánů*.

ZP má povinnost sledovat vývoj řízení vedených OFS, která se týkají projektů jeho programu. Informace o částkách vymáhaných a vrácených prostřednictvím OFS má poskytovatel dotace podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, možnost získat prostřednictvím elektronické dotazovací služby do IS CEDR. Dle § 44a odst. 11 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, mají přístup k informacím týkajícím se správy odvodů za PRK též další orgány oprávněné ke kontrole těchto prostředků. Mezi tyto orgány se řadí ZP, orgány země EHP a další správní orgány podílející se na správě těchto prostředků poskytnutých ze zahraničí. Sami poskytovatelé se pak podílí na kvalitě

³⁶ Viz poznámku pod čarou č. 34.

³⁷ Viz poznámku pod čarou č. 34.

³⁸ Viz poznámku pod čarou č. 34.

výstupů z IS CEDR tím, že plní povinnost podle § 75b zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech zaznamenávat do IS CEDR údaje o poskytnutých prostředcích FM 3 a jejich příjemcích ve lhůtách stanovených vyhláškou č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací.

8.2 Hlášení nesrovnalostí

Systém hlášení podezření na nesrovnalost, resp. potvrzených nesrovnalostí (dále jen „nesrovnalosti“) zahrnuje jak hlášení nesrovnalostí mezi subjekty zapojenými do implementace programů na národní úrovni v souladu s kapitolou 8.1 *Šetření nesrovnalostí* – tzv. vnitřní úroveň hlášení nesrovnalostí, tak také hlášení nesrovnalostí vůči KFM – tzv. vnější úroveň hlášení nesrovnalostí.

Za řádné hlášení nesrovnalostí na úrovni projektů vůči CO odpovídá příslušný ZP. Pokud na základě postupů uvedených v kap. 8.1 *Šetření nesrovnalostí* vzniká nesrovnalost v souladu s kapitolou 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*, zasílá Zprostředkovatel programu bezodkladně zprávu o nesrovnalosti CO a AO. V ostatních případech předkládají jednotliví ZP vůči CO zprávy o nových nesrovnalostech, které vyplynuly z šetření v souladu s kapitolou 8.1 *Šetření nesrovnalostí*, a postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí do jednoho měsíce od konce každého čtvrtletí. Pokud v daném čtvrtletí nevznikly žádné nové nesrovnalosti nebo nebyla učiněna žádná nová opatření k již nahlášeným nesrovnalostem, ZP informují CO o této skutečnosti do jednoho měsíce od konce čtvrtletí. Zprávy o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí posílá ZP minimálně do té doby, než jsou v informačním systému donorů příslušné případy nesrovnalostí uzavřeny ze strany KFM. Pakliže je případ otevřený na úrovni ČR i poté, co KFM případ ze své pozice uzavře (např. nedořešené vratky, zápočty apod.), posílá ZP ve prospěch CO i nadále zprávu o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí až do doby, kdy je případ i na úrovni ČR uzavřen. ZP spolupracuje s CO tak, aby bylo zajištěno včasné, řádné a úplné podávání zpráv o nesrovnalostech KFM. Zprávu o nových nesrovnalostech a postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí předkládá ZP ve formátu, který vychází z přílohy 9 Nařízení. ZP pravidelně či bezodkladně informuje CO o všech nesrovnalostech včetně případů uváděných v kapitole 8.2.4 *Podávání zpráv o nesrovnalostech na základě vyžádání ze strany KFM*.

Za hlášení nesrovnalostí vůči CO identifikovaných na úrovni ZP v pozici konečného příjemce zodpovídá subjekt národní řídicí struktury (AO, NKM), který podezření na nesrovnalost identifikoval, a samotný ZP, kterému byla doručena zpráva z kontroly či auditu. ZP/AO/NKM informují CO o identifikovaných nesrovnalostech průběžně. O postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí ZP/AO/NKM informují CO do jednoho měsíce od konce každého čtvrtletí. ZP/AO/NKM spolupracují s CO tak, aby bylo zajištěno včasné, řádné a úplné podávání zpráv o nesrovnalostech KFM. Zprávu o nových nesrovnalostech a postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí předkládá ZP/AO/NKM ve formátu přílohy 9 Nařízení/prostřednictvím zpráv z auditů či kontrol/prostřednictvím emailové komunikace.

Za přípravu zpráv o nesrovnalostech a jejich hlášení vůči KFM je odpovědný CO, který podává KFM zprávy o nesrovnalostech a o veškerých opatřeních provedených příslušnými národními orgány k zabránění, odhalení, vyšetření nebo nápravě těchto nesrovnalostí, a to prostřednictvím IS GRACE.

Pro účely výkaznictví nesrovnalostí v EUR vůči KFM se v případě, že výdaj nevstoupil do certifikace, použije měsíční reportovací kurz CZK/EUR Evropské komise platný pro den, kdy byl výdaj záúčtován Zprostředkovatelem programu. Pokud byl výdaj dotčený

nesrovnalostí již certifikován, použije se měsíční reportovací kurz CZK/EUR Evropské komise platný pro měsíc, ve kterém bude výdaj vykázán v IFR jako nezpůsobilý do KFM. V případě nesrovnalostí, jejichž výdaj dosud nebyl zaúčtován na úrovni ZP, se použije měsíční reportovací kurz CZK/EUR Evropské komise platný pro měsíc realizace výdaje.

8.2.1 Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM

CO bezodkladně informuje KFM o všech nesrovnalostech za předpokladu, že:

1. existuje podezření, že se jedná o trestný čin podle legislativy ČR, jako je např. podvod, úplatkářství nebo zpronevěra; nebo
2. indikují závažný případ nehospodárného řízení, které ovlivňuje využívání finančního příspěvku z FM 3; nebo
3. vzhledem k podílu částky nesrovnalosti na celkovém rozpočtu projektu existuje možné ohrožení úspěšné implementace projektu (podíl částky nesrovnalosti se rovná nebo je větší než 30 % alokace na daný projekt); nebo
4. existuje podezření na nesrovnalost týkající se skutečně vynaloženého výdaje, který je součástí aktuální IFR reportované ze strany ZP na CO a který by později, v případě vyvrácení podezření, nebylo již jinak možno vykázat jako způsobilý do KFM³⁹.

CO po obdržení informace o vzniku této nesrovnalosti bezodkladně zasílá zprávu o nesrovnalostech KFM (zároveň informuje AO, ZP a NKM). Povinné náležitosti zprávy pro okamžité hlášení nesrovnalostí jsou obdobné jako pro pravidelné hlášení nesrovnalostí.

8.2.2 Pravidelné zprávy o nových nesrovnalostech KFM

V případě jiných nesrovnalostí než těch, které jsou uvedeny v kapitole 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*, nebo v kapitole 8.2.4 *Podávání zpráv o nesrovnalostech na základě vyžádání ze strany KFM* předkládá CO do dvou měsíců od konce každého čtvrtletí zprávu KFM (zároveň informuje AO, ZP a NKM) popisující veškeré případy nesrovnalostí nově zjištěných v tomto čtvrtletí.

Pokud by během čtvrtletí nedošlo k žádným nesrovnalostem, CO o této skutečnosti uvědomí KFM ve výše uvedené dvouměsíční lhůtě.

8.2.3 Podávání zpráv o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí KFM

Do 2 měsíců po skončení každého kalendářního čtvrtletí společně s každou zprávou o nových nesrovnalostech (viz předchozí kapitolu) podává CO do KFM zprávu o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí, kterého bylo dosaženo v šetření a nápravě nahlášených nesrovnalostí.

Pokud v daném čtvrtletí nebyla učiněna žádná nová opatření k již nahlášeným nesrovnalostem, CO o této skutečnosti uvědomí KFM ve výše uvedené dvouměsíční lhůtě.

³⁹ CO současně vyjme tento výdaj z IFR. Pokud není podezření na nesrovnalost potvrzeno, je ZP oprávněn vložit tento výdaj do nejbližší IFR předkládané na CO včetně adekvátního vysvětlení (s ohledem na časovou způsobilost výdajů).

8.2.4 Podávání zpráv o nesrovnalostech na základě vyžádání ze strany KFM

V následujících případech nesrovnalostí v projektech regrantingu a Fondu pro bilaterální vztahy není nutné podávat do KFM zprávy o nesrovnalostech, pokud si je KFM nevyžádá:

1. případy, kde nesrovnalost spočívá výhradně v částečné nebo úplné nerealizaci projektu z důvodu úpadku předkladatele projektu (nevztahuje se na nesrovnalosti, které mají být hlášeny bezodkladně); nebo
2. případy, které ZP, NKM nebo CO zjistili a napravili v průběhu ověřování vykázaných výdajů; nebo
3. případy nesrovnalostí s hodnotou nižší než 2 000 EUR (část grantu). U nesrovnalostí týkajících se nedodržování postupů pro zadávání veřejných zakázek se hranice 2 000 EUR vztahuje na celkovou hodnotu zakázky postižené nesrovnalostí.

Výše v kapitole uvedený postup se nevztahuje na nesrovnalosti, které mají být okamžitě hlášeny v souladu s kapitolou 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*, nebo nesrovnalosti, které předcházely úpadku příjemce prostředků FM 3.

CO poskytne na žádost KFM informace o těchto případech nesrovnalostí do jednoho měsíce od vyžádání ze strany KFM. Tuto informaci dále poskytuje AO, ZP a NKM.

CO vede přehled nesrovnalostí, které není potřeba hlásit KFM.

8.3 Mechanismus pro podávání stížností

Podávání stížností pro podezření na nedodržení principů řádné správy v případě implementace FM 3 se řídí národní legislativou ČR⁴⁰. NKM má povinnost umístit na svých webových stránkách pro FM 3 postup pro podávání stížností a vyplývají-li ze stížností podezření na nesrovnalost, hlásí NKM nesrovnalosti dle jejich povahy a v souladu s kapitolou 8.2 *Hlášení nesrovnalostí CO*.

CO bezodkladně hlásí KFM jakékoliv stížnosti týkající se podezření na nesrovnalost dle kapitoly 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*. Stížnosti týkající se podezření na ostatní druhy nesrovnalostí jsou vykazovány ze strany CO vůči KFM v souladu s kapitolami 8.2.2 *Pravidelné zprávy o nových nesrovnalostech KFM* a 8.2.3 *Podávání zpráv o postupu řešení již nahlášených nesrovnalostí KFM*.

⁴⁰ Dle §175 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

9 POZASTAVENÍ PLATEB, FINANČNÍ OPRAVY A ZPĚTNÉ PROPLÁCENÍ

9.1 Pozastavení plateb

KFM/NKM⁴¹ může v souladu s čl. 13.1 a 6.8.3(i) Nařízení rozhodnout o pozastavení plateb programům, pokud se v jejich případě vyskytne jedna nebo více následujících skutečností:

1. nebyly splněny platební podmínky v souladu s částí II *Finanční řízení* Metodiky a Dohodou o programu;
2. existují důvěryhodné informace poukazující na to, že pokrok při implementaci programu není v souladu s Dohodou o programu;
3. zprávy uvedené v Nařízeních (Roční zpráva o programu a Zpráva o nesrovnalostech) nebo jakékoliv další požadované informace nebyly poskytnuty nebo nejsou úplné;
4. přístup zaměstnanců externích subjektů provádějících monitorování a audit požadovaný v Nařízeních a Dohodě o příslušném programu je omezen;
5. finanční řízení programu není v souladu s obecně uznávanými účetními principy;
6. byly zaznamenány případy podezření na nesrovnalost nebo potvrzených nesrovnalostí, případně takové případy nebyly odpovídajícím způsobem nahlášeny, vyšetřeny nebo napraveny;
7. v průběhu implementace programu dojde k porušení národní legislativy nebo legislativy Evropské unie;
8. dojde k zásadní změně okolností, za kterých byla původně implementace FM 3 v ČR nastavena, a uvedené okolnosti mají podstatný vliv na finanční příspěvek z FM 3 poskytovaný pro program;
9. ze strany NKM, CO nebo ZP nebo jejich jménem byly poskytnuty informace, které podstatným způsobem zkreslují skutečnost a mohou tím přímo či nepřímo ovlivnit realizaci Dohody o programu;
10. bylo zahájeno řízení v souladu s kapitolou 9.2.2 *Procedura udělení opravy ze strany KFM*;
11. NKM, CO nebo ZP nesplnili jiné své závazky stanovené v Dohodě o programu nebo v Nařízeních.

KFM/NKM může rovněž obdobně rozhodnout o pozastavení plateb konkrétnímu programu v případě, že je splněna kterákoliv z podmínek uvedených v bodech 2, 4, 5, 6 nebo 7 v případě kteréhokoliv projektu v rámci tohoto programu a ZP nepřijal vhodná a nutná opatření k tomu, aby vyšetřil a ve vhodných případech napravit tyto nedostatky nebo zabránil ztrátě finančních prostředků. Doba pozastavení plateb z důvodu nedostatků v projektech je přiměřená rozsahu a míře porušení podmínek.

NKM⁴² a ZP mají, s výjimkou naléhavých případů, možnost poskytnout svá stanoviska předtím, než KFM rozhodne o pozastavení plateb. ZP uplatňuje své stanovisko prostřednictvím NKM v jím určených termínech. NKM zajistí jednotné a koordinované stanovisko pro KFM. Rozhodnutí pozastavit platby ze strany KFM musí být odůvodněné a

⁴¹ Neplatí pro NKM v bodech 9 a 11 této kapitoly.

⁴² V případě pozastavení plateb ze strany KFM.

je okamžitě účinné. NKM a ZP jsou informováni nejpozději do sedmi pracovních dnů ode dne rozhodnutí.

NKM⁴³ a/nebo ZP mohou kdykoli předložit dokumenty nebo jiné příslušné doklady a požadovat, aby KFM přezkoumala své rozhodnutí pozastavit platby.

Pokud KFM/NKM zjistí, že podmínky pro pozastavení plateb již neplatí, rozhodne o pokračování poskytování plateb.

9.2 Finanční opravy

V rámci ČR provádí finanční opravy vzešlé z individuálních a systémových nesrovnalostí na úrovni programů, vč. plateb projektům, Certifikační orgán. Pokud prostředky ještě nevstoupily do výkazu skutečně vynaložených výdajů, resp. byly z výkazu skutečně vynaložených výdajů IFR/FB vyjmuty ze strany ZP či CO v průběhu certifikace z důvodu podezření na nesrovnalost, je aplikován postup popsáný v kapitole 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni*.

Pokud již došlo k certifikaci takových prostředků, poníží CO zpravidla při následující certifikaci výkaz skutečně vynaložených výdajů IFR/FB o výdaje odpovídající výši potvrzené nesrovnalosti reportované v rámci programu. CO vždy v rámci komunikace se ZP, resp. KFM, určí postup provedení finanční opravy v IFR/FB.

Kromě finančních oprav provedených na úrovni ČR může provést finanční opravy KFM na základě kritérií uvedených v kapitole 9.2.1 *Kritéria pro provedení finanční opravy ze strany KFM* spočívajících ve zrušení celého nebo části finančního příspěvku z FM 3 na program nebo pro celou ČR.

Zrušené finanční příspěvky na projekt mohou být znovu použity v rámci stejného programu na jiné projekty než ty, které byly předmětem opravy. Zrušené finanční příspěvky týkající se Fondu pro bilaterální vztahy, Technické asistence nebo výdajů na řízení programů mohou být opětovně použity v rámci stejné rozpočtové položky na jiné výdaje než ty, které byly předmětem finanční opravy.

Pokud jsou finanční opravy provedeny z důvodu systémové nesrovnalosti nebo nesrovnalosti týkající se řídicího nebo kontrolního systému programu, finanční příspěvek nesmí být znovu použit v rámci stejného programu. Finanční příspěvek může být v tomto případě použit v jiném programu v souladu s postupy upravenými článkem 6.9 Nařízení, který změny programů upravuje.

9.2.1 Kritéria pro provedení finanční opravy ze strany KFM

KFM může provést finanční opravy, pokud nastane jedna nebo více následujících skutečností:

- a) existuje závažný nedostatek v řídicích a kontrolních systémech zřízených ČR pro FM 3, který ohrožuje finanční příspěvky z FM 3;
- b) došlo k závažnému porušení Dohody o programu;
- c) existuje závažný nedostatek v řídicím a kontrolním systému programu, který ohrožuje finanční příspěvky z FM 3;

⁴³ V případě pozastavení plateb ze strany KFM.

- d) výdaje vykázané v certifikované IFR nebo FB jsou chybné a nebyly opraveny CO, NKM nebo ZP před odesláním oznámení KFM o možné opravě příspěvku (viz kapitolu 9.2.2 *Procedura udělení opravy ze strany KFM*);
- e) NKM a/nebo ZP nesplnili své povinnosti vyšetřit nebo vhodným způsobem napravit nesrovnalosti před odesláním oznámení KFM o možné opravě příspěvku.

KFM zakládá své finanční opravy na individuální povaze zjištěných nesrovnalostí tím, že zohledňuje systémovou povahu nesrovnalostí, aby následně určila, zda udělit opravu použitím paušální sazby či extrapolace, nebo zda může být částka opravy založena na skutečné částce zjištěné jako nesrovnalost. KFM rovněž při rozhodování o částce opravy bere v úvahu povahu a závažnost nesrovnalosti, rozsah a finanční důsledky zjištěných nedostatků.

9.2.2 Procedura udělení opravy ze strany KFM

Před provedením rozhodnutí o udělení finanční opravy oznamuje KFM svůj úmysl učinit takové rozhodnutí NKM. V oznámení se uvádí důvod rozhodnutí a relevantní částky opravy. NKM může poskytnout KFM do dvou měsíců od zaslání oznámení o úmyslu udělit opravu jakékoliv dokumenty významné pro odvrácení rozhodnutí.

Pokud KFM navrhuje finanční opravu na základě extrapolace nebo paušálu (flat-rate), má NKM příležitost doložit, na základě přezkoumání dotčené dokumentace, že skutečný rozsah částky, která má být dotčena finanční opravou, je menší než v posouzení KFM. NKM může, se souhlasem KFM, omezit rozsah tohoto přezkoumání na vhodnou část nebo vzorek dotčené dokumentace. S výjimkou řádně odůvodněných případů nesmí být lhůta povolena pro přezkoumání delší než dva měsíce od uplynutí lhůty na doložení dokumentů uvedené v předchozím odstavci.

KFM musí vzít v úvahu jakoukoliv podpůrnou dokumentaci doloženou NKM v dané lhůtě. Kdykoliv před vydáním rozhodnutí KFM o udělení finanční opravy mohou NKM a KFM zahájit dialog s cílem získat ujištění, že rozhodnutí bude založeno na přesných a správných skutečnostech.

NKM obdrží oznámení o rozhodnutí o udělení finanční opravy do sedmi pracovních dnů od data rozhodnutí KFM. Oznámení obsahuje důvody KFM pro uskutečnění rozhodnutí.

9.3 Zpětné proplácení

ČR má prostřednictvím CO povinnost uhradit KFM zpět požadované částky do tří měsíců ode dne rozhodnutí v souladu s kapitolou 9.2 *Finanční opravy*.

KFM se vzdává nároků na vrácení finančních prostředků od ČR – CO, které byly předmětem nesrovnalosti v projektu, pokud NKM prokáže, že ztráta a okolnosti s ní spojené nevznikly z důvodu nedbalého plnění nebo neplnění povinností NKM, CO, AO a ZP a zároveň NKM a ZP podnikli veškeré rozumné kroky k zpětnému získání těchto prostředků.

Zpětné úhrady ČR – CO ve prospěch KFM nejsou závislé na úhradách od ZP nebo KP. Prostředky jsou převáděny ze zdrojového účtu na účet KFM.

Každým prodlením při navracení částky vzniká KFM nárok na úrok z prodlení ode dne splatnosti až do dne uskutečnění platby. Sazba tohoto úroku z prodlení musí být o jeden a půl procentního bodu vyšší než sazba používaná Evropskou centrální bankou při jejích hlavních refinančních operacích první pracovní den měsíce, do kterého spadá den splatnosti. Blíže viz kapitolu 6 *Administrace úroků*.

9.4 Celkové pozastavení plateb České republiky

KFM může po konzultacích s NKM pozastavit veškeré platby ČR, pokud:

1. informace nebo dokumenty, které KFM obdržela nebo jí byly předloženy, indikují přítomnost systémových nebo rozsáhlých nedostatků v řízení finančního příspěvku z FM 3 v ČR; nebo
2. ČR nesplnila požadavek na navrácení některého druhu pomoci financované z FM 1 nebo FM 2.

Postupy uvedené v 1., 3. a 4. odstavci kapitoly 9.2.2 *Procedura udělení opravy ze strany KFM* jsou použity obdobně na celkové pozastavení plateb ČR.

10 FINANČNÍ TOKY

10.1 Finanční toky mezi KFM a ČR

Finanční toky mezi KFM a ČR (resp. CO) probíhají na základě zálohových plateb, průběžných plateb a závěrečných plateb konečných zůstatků v souladu s kapitolou 3 *Platby KFM ve prospěch CO*.

Finanční prostředky jsou od KFM poskytovány v měně euro. V této měně jsou rovněž spravovány na zdrojovém účtu CO do té doby, než jsou vyplaceny ve prospěch ZP/KP.

10.2 Finanční toky mezi CO a ZP

Způsoby proplácení finančních prostředků ze strany CO ve prospěch ZP/KP jsou odlišné v závislosti na charakteru ZP/KP. CO proplácí ZP/KP vždy pouze prostředky grantu, nikoliv prostředky spolufinancování.

V MoU jsou uvedeni jako Zprostředkovatelé programů následující subjekty:

1. Ministerstvo financí – 5 programů;
2. Ministerstvo financí – NKM – Technická asistence (dále jen „TA“) a Fond pro bilaterální vztahy (dále jen „BF“);
3. Dům zahraniční spolupráce (dále jen „DZS“) – 1 program;
4. Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) – 1 program;
5. Státní fond životního prostředí ČR (dále jen „SFŽP“) – 1 program;
6. Technologická agentura ČR (dále jen „TA ČR“) – 1 program.

10.2.1 Zprostředkovatel programu OSS – MF, MV, TA ČR, resp. SPO DZS a SFŽP

Tato situace nastává v případě ZP uváděných v 2., 3., 4., 5. a 6. bodě kapitoly 10.2 *Finanční toky mezi CO a ZP*. Zprostředkovatele MF – NKM se tento tok týká pouze tehdy, když jsou prostředky rozpočtovány v kapitole MF a ZP nevyžaduje zálohu od KFM předem k pokrytí svých plánovaných výdajů. Týká se proto pouze programů Technická asistence a Fond pro bilaterální spolupráci, kdy v roli konečného příjemce vystupují OSS a SPO.

Tento systém finančních toků z rozpočtu FM 3 je založen na principu předfinancování prostředků z kapitoly SR, resp. státního fondu a následného převedení prostředků na příjmový účet příslušného správce kapitoly / účet státního fondu ze zdrojového účtu CO.

Finanční prostředky ze zdrojového účtu CO jsou převáděny na nižší úroveň implementace FM 3 v měně CZK. Po podpisu Dohody o programu, pakliže to vyplývá z nastavení programu, uvolňuje KFM zálohovou platbu, kterou si následně CO ponechává na svém zdrojovém účtu do doby předložení první IFR.

V průběhu reportovacího období zasílá konečný příjemce Zprostředkovateli programu buď tzv. ex-post žádost o platbu týkající se požadavků na následné proplacení již vynaložených a zdokumentovaných prostředků, nebo tzv. ex-ante žádost o platbu požadující poskytnutí prostředků konečnému příjemci před realizací samotných výdajů. Pakliže se nejedná o první ex-ante žádost o platbu, musí být její součástí vyúčtování vynaložených výdajů ze strany KP za uplynulé monitorovací období. KP zpracovává žádost o platbu v CZK. ZP provede u každé žádosti kontrolu její věcné správnosti a kontrolu způsobilosti vykázaných výdajů. Na základě provedených kontrol následně uvolňuje ZP konečnému příjemci požadované prostředky. ZP vždy společně s prostředky FM 3 zasílanými ve prospěch konečných příjemců uvolňuje a posílá⁴⁴ prostředky programového spolufinancování⁴⁵ v poměru, který je nastaven v příslušné Dohodě o programu.

V případě, že KP je OSS, resp. SPO, zajišťuje si v souladu s kapitolou 10.3 *Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců OSS a SPO* prostředky k předfinancování svých výdajů.

Po ukončení reportovacího období v souladu s kapitolou 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni* ZP vypracovává a předkládá k certifikaci CO průběžnou finanční zprávu, ve které jsou uvedeny skutečně vzniklé výdaje vynaložené Zprostředkovatelem programu a konečnými příjemci (OSS/SPO) za dané období a prostředky požadované ze strany ZP pro bezprostředně navazující reportovací období předpokládaných výdajů. Prostřednictvím souhrnné žádosti žádá o prostředky grantu skutečně vynaložené v uplynulém období. Tyto prostředky skutečně vynaložených výdajů uplynulého reportovacího období jsou hrazeny ze zůstatku zdrojového účtu CO připadajícího na daný program na příjmový účet příslušné kapitoly SR, resp. účet státního fondu ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, kdy byla ze strany CO stvrzena správnost finální podoby podkladové dokumentace k certifikaci. Ze strany CO ověřená a podepsaná IFR je předána KFM, která ověří údaje v ní uvedené. Po schválení IFR ze strany KFM dochází k proplacení průběžné platby ve prospěch CO dle termínů uvedených v kapitole 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni*. Postupy jsou téměř totožné i v případě závěrečných certifikací, resp. závěrečných plateb programům.

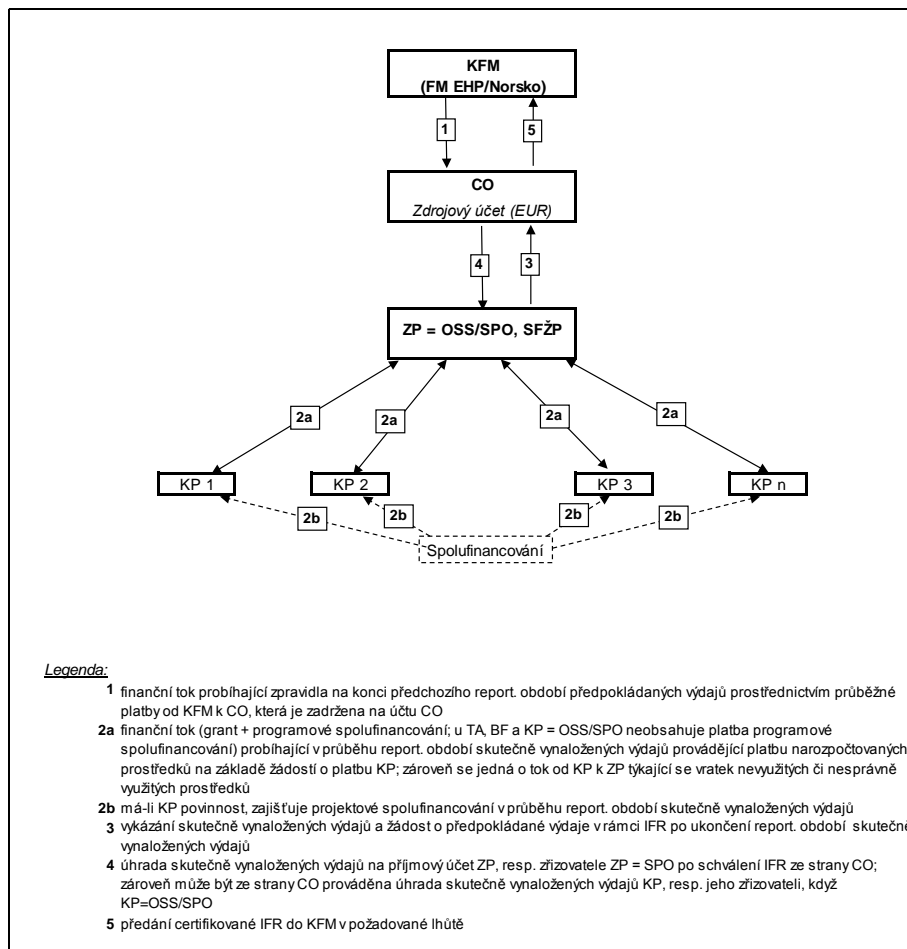
Kurzové rozdíly vznikají na úrovni CO v okamžiku, kdy dochází k převodu prostředků průběžné/závěrečné platby ze zdrojového účtu (EUR) na příjmový účet kapitoly SR (CZK). Prostředky jsou převáděny ve výši výdajů skutečně vynaložených ZP a KP (OSS/SPO) v rámci reportovacího období.

Kurzový rozdíl v tomto případě spočívá v rozdílu mezi kurzem, při kterém dochází k proplacení skutečně vynaložených výdajů ZP a KP (OSS/SPO) uvedených v IFR, resp. souhrnné žádosti (proplacení při aktuálním kurzu ČNB deviza-nákup), a reportovacím měsíčním kurzem EK, který je každé žádosti o platbu, resp. skutečně vynaloženému výdaji přiřazen na úrovni ZP s ohledem na měsíc zaúčtování žádosti o platbu, resp. měsíc, ve kterém je výdaj zrealizován.

⁴⁴ Neplatí pro KP = OSS a SPO.

⁴⁵ V programech Technická asistence a Fond pro bilaterální vztahy není programové spolufinancování.

Schéma č. 1:

10.2.2 Zprostředkovatel programu MF

Tato situace nastává v případě ZP uváděných v 1. a 2.⁴⁶ bodě kapitoly 10.2 *Finanční toky mezi CO a ZP*, přičemž ZP MF – NKM není přímým příjemcem prostředků FM 3 tohoto finančního toku.

System finančních toků z rozpočtu FM 3 je v tomto případě založen na principu převodu zálohových/průběžných/závěrečných plateb, kterými disponuje CO na zdrojovém účtu poté, co je obdržel ze strany KFM, na účet ZP. Platby jsou v souladu s Nařízeními poskytovány Zprostředkovateli programů MF, jemuž jsou prostřednictvím tohoto finančního toku poskytovány rovněž prostředky programu BF, do 15 pracovních dnů od okamžiku jejich připsání na zdrojový účet CO. Prostředky jsou ze zdrojového účtu CO vedeného v EUR uvolňovány ve prospěch ZP v CZK⁴⁷.

V průběhu reportovacího období zasílá konečný příjemce Zprostředkovateli programu buď tzv. ex-post žádost o platbu týkající se požadavků na následné proplacení již vynaložených a zdokumentovaných prostředků, nebo tzv. ex-ante žádost o platbu požadující poskytnutí prostředků konečnému příjemci před realizací samotných výdajů. Pakliže se nejedná o

⁴⁶ Zprostředkovatel programů MF – NKM využívá rovněž finanční tok uvedený v kapitole 10.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MF, MV, TA ČR, resp. SPO DZS a SFŽP*.

⁴⁷ Pouze v případě programů CZ – Humanrights, CZ Governance a CZ – BF je možné uvolnit prostředky v měně EUR.

první ex-ante žádost o platbu, musí být její součástí vyúčtování vynaložených výdajů ze strany KP za uplynulé monitorovací období. KP zpracovává žádost o platbu v CZK⁴⁸. ZP provede u každé žádosti kontrolu její věcné správnosti a kontrolu způsobilosti vykázaných výdajů. Na základě provedených kontrol následně uvolňuje konečnému příjemci požadované prostředky v CZK⁴⁹. ZP vždy společně s prostředky FM 3 zasílanými ve prospěch konečných příjemců uvolňuje a posílá⁵⁰ prostředky programového spolufinancování⁵¹ v poměru, který je nastaven v příslušné Dohodě o programu.

Po ukončení reportovacího období v souladu s kapitolou 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni* ZP vypracovává a předkládá k certifikaci CO průběžnou finanční zprávu, kde jsou uvedeny skutečně vynaložené výdaje ze strany ZP za dané období a prostředky požadované ze strany ZP pro bezprostředně navazující reportovací období předpokládaných výdajů. Prostřednictvím souhrnné žádosti žádá ZP o prostředky k vynaložení v bezprostředně nejbližším, nadcházejícím reportovacím období předpokládaných výdajů. Certifikovaná IFR je předána KFM, která ověří údaje v ní uvedené. Po schválení IFR ze strany KFM dochází k proplacení průběžné platby ve prospěch CO dle termínů uvedených v kapitole 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni*. Postupy jsou téměř totožné i v případě závěrečných certifikací, resp. závěrečných plateb programům.

Kurzové rozdíly vznikají na úrovni CO v okamžiku, kdy dochází k převodu prostředků zálohové/průběžné/závěrečné platby požadovaných ze strany ZP pro následující reportovací období předpokládaných výdajů ze zdrojového účtu CO (EUR) na účet ZP (CZK).

Kurzový rozdíl spočívá v rozdílu mezi směnným kurzem CZK/EUR, při kterém dochází k převodu požadovaných prostředků (převod při kurzu ČNB deviza-nákup) a kurzem stanoveným ve výzvě k certifikaci ze strany CO pro přepočtení prostředků požadovaných ze strany ZP pro následující reportovací období předpokládaných výdajů z CZK do EUR. Zároveň je pro výsledný kurzový rozdíl v programu zásadní, při jakých měsíčních reportovacích kurzech jsou převedené prostředky následně ze strany ZP vykázány v IFR jako skutečně vynaložené výdaje do KFM.

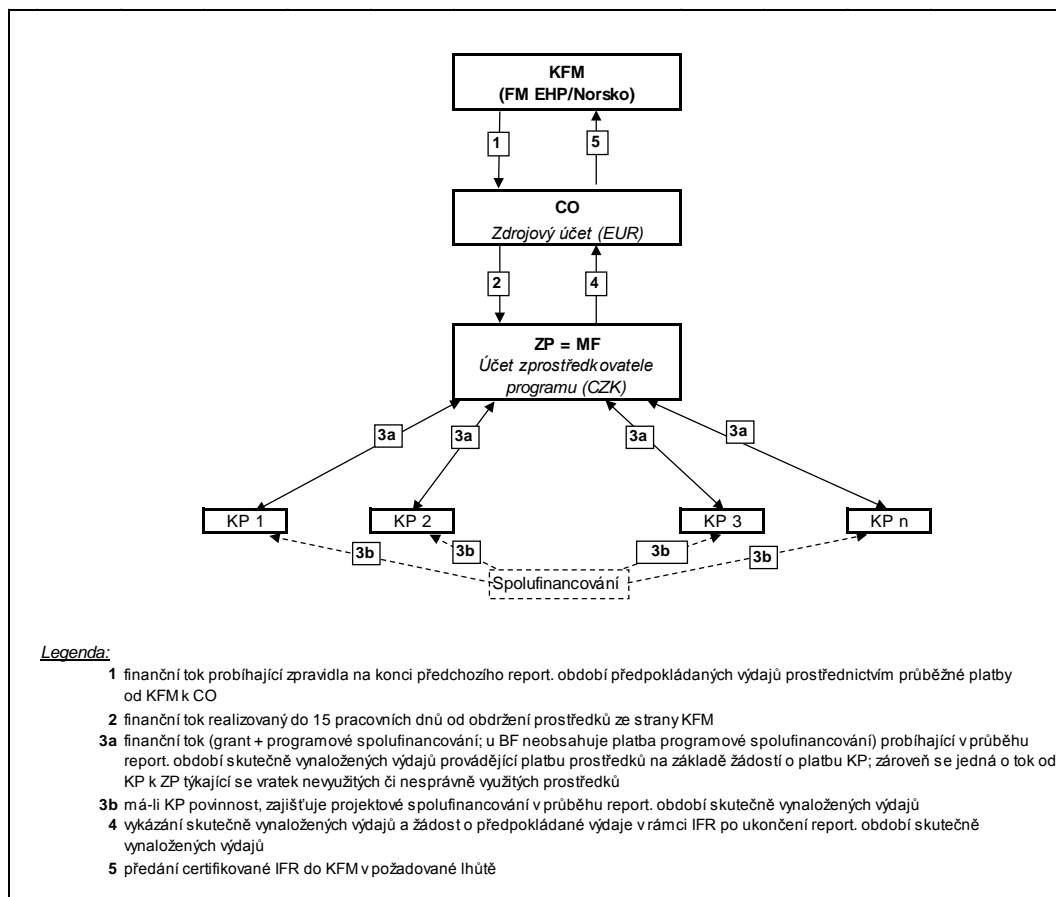
⁴⁸ V případě zahraničních konečných příjemců programů CZ – Humanrights, CZ Governance a CZ – BF je možné zpracovat žádost o platbu v měně EUR.

⁴⁹ Pouze v případě programů CZ – Humanrights, CZ Governance a CZ – BF je možné uvolnit prostředky v měně EUR.

⁵⁰ Neplatí pro KP = OSS a SPO.

⁵¹ V programu Fond pro bilaterální vztahy není vykazováno programové spolufinancování.

Schéma č. 2

10.3 Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců OSS a SPO

V případě, že KP je OSS, musí si při přípravě SR rozpočtovat jak příjmy, tak výdaje pro své projekty v rámci příslušné kapitoly SR. Rozpočtuje si vždy jak prostředky grantu, tak rovněž prostředky programového spolufinancování a v nezbytném rozsahu též prostředky projektového spolufinancování. V souladu s ustanovením § 45, odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zahrnuje rozpočet OSS pouze příjmy a výdaje, které souvisí s jejími činnostmi, tedy činnostmi vymezenými ve zřizovací listině OSS, případně stanovenými jí zákonem, kterým byla zřízena. Případné přesuny finančních prostředků mezi OSS lze realizovat pouze prostřednictvím rozpočtového opatření, pokud platná legislativa neumožňuje jinak. Provedení rozpočtového opatření však není možné považovat za skutečně vynaložený výdaj. Výdaje FM 3 je možné realizovat teprve po přesunu prostředků prostřednictvím rozpočtového opatření. Prostředky rozpočtované v rozsahu členění závazných ukazatelů výdajů OSS je možné překročit pouze na základě skutečností uvedených v § 25, odst. 1b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

V případě, že KP je SPO, jejímž zřizovatelem je OSS⁵² a současně prostředky nejsou zajištěny z jiného zdroje v souladu s § 53, odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, zajistí rozpočtování prostředků grantu, programového a v nezbytném rozsahu

⁵² Jedná se o ústřední orgán státní správy nebo organizační složku státu, kterou určí zvláštní zákon a která je oprávněna poskytovat prostředky.

těž projektového spolufinancování pro SPO zřizovatel této organizace v rámci své rozpočtové kapitoly. Rovněž v tomto případě je nutné řídit se ustanoveními § 45, odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a proto případné přesuny finančních prostředků mezi OSS lze realizovat pouze prostřednictvím rozpočtového opatření, pokud platná legislativa neumožňuje jinak. Prostředky rozpočtované v rozsahu členění závazných ukazatelů výdajů OSS (zřizovatel SPO) je možné překročit pouze na základě skutečností uvedených v § 25, odst. 1b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

V průběhu reportovacího období po realizaci výdajů na daný projekt předkládá KP příslušnému ZP žádost o platbu týkající se požadavků na následné proplacení již vynaložených a zdokumentovaných prostředků.

Další postup je alternativní v závislosti na charakteru ZP:

1. v případě, že ZP je MF = NKM (Fond pro bilaterální vztahy, Technická asistence), MV, TA ČR, DZS a SFŽP, postupuje se v souladu s kapitolou 10.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MF, MV, TA ČR, resp. SPO DZS a SFŽP*. Skutečně vynaložené výdaje ze strany KP následně ZP po provedených kontrolách pouze zahrne do IFR. Výdaje v podkladech k certifikaci jsou vykazovány k datu schválení výdajů ze strany ZP/PP. Nedochozí již k jejich proplacení ze strany ZP vůči KP. Po ukončení reportovacího období je částka skutečně vynaložených výdajů zahrnutých do IFR do 15 pracovních dnů ode dne, kdy byla ze strany CO stvrzena správnost finální podoby podkladové dokumentace, převedena na příjmový účet KP (KP = OSS), nebo příjmový účet zřizovatele KP (KP = SPO).
2. v případě, že ZP je MF, postupuje se v souladu s kapitolou 10.2.2 *Zprostředkovatel programu MF*. Částka skutečně vynaložených výdajů KP je následně ze strany ZP po provedených kontrolách převedena na příjmový účet KP (KP = OSS), nebo příjmový účet zřizovatele KP (KP = SPO).

10.4 Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců v rámci Fondu pro bilaterální vztahy

1. Pokud se jedná o výdaje na bilaterální spolupráci vzniklé konečným příjemcům, mezi které se řadí MF – NKM a příslušní ZP/KP v podobě OSS/SPO, systém finančních toků je totožný se systémem popsáním v kapitole 10.3 *Specifikum finančních toků v případě konečných příjemců OSS a SPO*.
2. Pokud se jedná o výdaje na bilaterální spolupráci na národní úrovni vzniklé jakémukoliv subjektu, jehož hospodaření a financování není navázáno na státní rozpočet, systém finančních toků z rozpočtu FM 3 je založen na principu poskytování plateb konečným příjemcům přímo ze zdrojového účtu CO. V tomto případě je rovněž možné hradit výdaje na bilaterální spolupráci vzniklé zahraničním subjektům. Prostředky, které CO obdržel ze strany KFM, jsou uvolňovány konečným příjemcům na základě jejich žádostí o platbu předkládaných na NKM. CO po provedení nezbytných kontrol převádí ve lhůtě 15 pracovních dnů⁵³ od obdržení schválené verze žádosti o platbu od NKM prostředky ze svého zdrojového účtu přímo ve prospěch účtu konečného příjemce.

⁵³ V případě zálohové platby konečnému příjemci je lhůta zkrácena na 10 pracovních dnů.

Po ukončení reportovacího období v souladu s kapitolou 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni* jsou již proplacené výdaje pouze zahrnuty do IFR a reportovány do KFM.

3. Pokud se jedná o výdaje jednotlivých zprostředkovatelů programů svým konečným příjemcům, z pohledu programu BF, jehož zprostředkovatelem je NKM, jsou zprostředkovatelé ostatních programů implementovaných na území ČR považováni za konečné příjemce programu BF, a to jak v případě výdajů, které vynakládají na své bilaterální aktivity, tak v případě výdajů, které znamenají platby jejich konečným příjemcům na bilaterální aktivity. Tyto výdaje nejsou v IFR/FB programů (mimo program BF) vykazovány, ale jednotliví ZP je reportují prostřednictvím monitorovací zprávy BF ZP, ve které rovněž žádají o prostředky na další monitorovací období, přímo NKM, které po ukončení reportovacího období předkládá IFR za veškeré výdaje realizované na bilaterální aktivity v rámci programu BF ve prospěch CO.

Po provedení certifikace výdajů BF jsou prostředky:

- skutečně vynaložených výdajů uplynulého reportovacího období hrazeny Zprostředkovatelům programů⁵⁴, kteří si výdaje BF předfinancovali ze SR / státního fondu, ze zůstatku zdrojového účtu CO připadajícího na program BF na příjmový účet příslušné kapitoly SR / účet státního fondu ve lhůtě 15 pracovních dnů ode dne, kdy byla ze strany CO stvrzena správnost finální podoby podkladové dokumentace k certifikaci;
- požadované pro další reportovací období předpokládaných výdajů hrazeny Zprostředkovateli programů MF (mimo NKM) do 15 pracovních dnů od okamžiku připsání platby z KFM na zdrojový účet CO.

11 KURZOVÉ ROZDÍLY

Veškeré vzniklé kurzové rozdíly vyplývající z poskytování plateb zprostředkovatelům programů v CZK z účtu CO vedeného v měně EUR jsou evidovány a řízeny CO prostřednictvím IS VIOLA. Případné kurzové ztráty na zdrojovém účtu CO jsou kryty z prostředků univerzálního účtu vedeného v CZK. Pokud jsou na zdrojovém účtu CO generovány kurzové zisky, dochází k jejich převodu zpět na univerzální účet.

Podrobnější informace o kurzových rozdílech jsou pro konkrétní případy finančních toků popsány v jednotlivých kapitolách věnovaných finančním tokům (kapitoly 10.2.1 *Zprostředkovatel programu OSS – MF, MV, TA ČR, resp. SPO DZS a SFŽP* a 10.2.2 *Zprostředkovatel programu MF*).

12 ZAOKROUHLOVÁNÍ

Souhrnné částky uváděné v EUR v Dohodách o programu, IFR, roční zprávě o programu a FB se zaokrouhlují matematicky na celá eura. Pokud jsou v těchto dokumentech uváděny, resp. popisovány dílčí částky v eurech či v českých korunách, jsou tyto částky zaokrouhlovány matematicky na dvě desetinná místa.

⁵⁴ U ZP DZS jsou prostředky hrazeny na příjmový účet zřizovatele MŠMT.

Celkové částky grantu, programového a projektového spolufinancování zadávané na úrovni dokladů do IS VIOLA ze strany ZP jsou zaokrouhlovány níže uvedeným způsobem⁵⁵ dle jednotlivých odstavců v této kapitole. Položka grantu a položka programového spolufinancování musí být s ohledem na soulad s postupy zaokrouhlování a požadavky na formu vykazování dat v IFR, resp. IS GRACE zaokrouhleny na celá čísla. Položka projektového spolufinancování není reportována prostřednictvím IFR do KFM, a proto jí není nutné zaokrouhlovat na celá čísla.

Celková částka grantu vykazovaná na úrovni dokladu v IS VIOLA v CZK i EUR je zaokrouhlena na celá čísla dolů. Částka grantu je vypočtena jako příslušný procentuální podíl ze základu tvořeného celkovým výdajem (grant + programové spolufinancování + projektové spolufinancování). Vypočtený, aplikovaný procentuální podíl, pokud možno nezaokrouhlený, vychází z právního aktu o přidělení prostředků, Dohody o programu, případně jiného dokumentu, kde jsou jednotlivé podíly zdrojů financování specifikovány.

Celková částka programového spolufinancování vykazovaná na úrovni dokladu v IS VIOLA v CZK i EUR je rovněž vykazována zaokrouhlená na celá čísla. Částka programového spolufinancování je vypočtena ze základu tvořeného grantem a programovým spolufinancováním zaokrouhleného na celá čísla dolů jako příslušný procentuální podíl z částky celkového výdaje. Vypočtený, aplikovaný procentuální podíl, pokud možno nezaokrouhlený, vychází z právního aktu o přidělení prostředků, Dohody o programu, případně jiného dokumentu, kde jsou jednotlivé podíly zdrojů financování specifikovány. Výslednou částku programového spolufinancování získáme po odečtení na celá čísla dolů zaokrouhlené částky grantu od výše v odstavci uvedeného základu.

Celková, výsledná částka projektového spolufinancování vykazovaná v CZK i EUR je dopočtena do celkové výše způsobilých, vykazovaných výdajů při zohlednění zaokrouhlené částky grantu a programového spolufinancování. Tato částka je ve výsledku zaokrouhlena maximálně na dvě desetinná místa.

Při propočtech vedoucích k stanovení výsledných částek grantu, programového spolufinancování a projektového spolufinancování není nutné zaokrouhlovat. Výše uvedeným způsobem je nutné zaokrouhlit až částky výsledné, vstupující do IS VIOLA.

Vracené prostředky ze strany příjemců prostředků FM 3 jsou rovněž rozděleny na část připadající na grant, programové spolufinancování a spolufinancování projektové. Postup pro vyčíslení jednotlivých složek vratky je obdobný výše uvedenému postupu pro stanovení jednotlivých složek výdaje, akorát vratka podílu grantu je zaokrouhlena na celá čísla nahoru, základ pro výpočet programového spolufinancování je rovněž zaokrouhlen na celá čísla nahoru a podíl připadající na projektové spolufinancování je dopočten do celkové vracené částky po očištění o podíl zaokrouhleného programového spolufinancování a grantu.

⁵⁵ Propočty jednotlivých složek výdaje je třeba provádět v posloupnosti po odstavcích, jak jsou uvedeny v této kapitole.

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska 2014-2021*

Příklad:

a) zadání

Celková alokace projektu činí 729 122,- CZK;

Celkový grant činí 495 800,- CZK;

Celkové programové spolufinancování činí 87 496,- CZK;

Celkové projektové spolufinancování činí 145 826,- CZK;

za monitorovací období byl vykázán výdaj v celkové výši 134 859,60 CZK.

b) rozpad pro účely IS VIOLA:

Vypočtený podíl grantu za celý projekt: $495\,800 / 729\,122 = 0,6799959403227443 = 67,99959403227443 \%$

Podíl grantu připadající na reportovaný výdaj: $0,6799959403227443 * 134\,859,60 = 91\,703,98051354917 \approx 91\,703,-$ CZK

Vypočtený podíl základu pro výpočet programového spolufinancování za celý projekt: $(495\,800 + 87\,496) / 729\,122 = 0,7999978055798618 = 79,99978055798618 \%$

Podíl základu pro výpočet programového spolufinancování připadající na reportovaný výdaj: $0,7999978055798618 * 134\,859,60 = 107\,887,3840613779 \approx 107\,887,-$ CZK

Programové spolufinancování připadající na reportovaný výdaj: $107\,887 - 91\,703 = 16\,184,-$ CZK

Projektové spolufinancování připadající na reportovaný výdaj: $134\,859,60 - 16\,184 - 91\,703 = 26\,972,60$ CZK

ČÁST III: SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY A CERTIFIKACE

13 SYSTÉM FINANČNÍ KONTROLY

MF jako ústřední správní úřad pro finanční kontrolu v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky metodicky řídí, koordinuje a zodpovídá za výkon finanční kontroly v rámci FM 3. Základním východiskem pro vydávání dílčích metodických pokynů MF, konzultovaných s příslušnými orgány EK, jsou platné právní předpisy ČR a EU.

Mezi hlavní cíle finanční kontroly patří zejména prověřování, zda jsou dodržovány právní předpisy a opatření, zda je zajištěna ochrana veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům, zda nedochází k nehospodárnému, neúčelnému a neefektivnímu nakládání s veřejnými prostředky a zda jsou prováděné operace průkazně účetně zpracovány.

V kontrolním systému musí být zřetelně odděleny systémy kontrol v odpovědnosti managementu (kontrolní mechanismy ZP), kontrolní mechanismy CO, interního auditu a auditu v odpovědnosti AO.

13.1 Vnitřní kontrolní systém

Všechny orgány veřejné správy podílející se na implementaci programů mají zaveden potřebný řídicí a kontrolní systém, který je v souladu s předpisy EU a ČR, Nařízeními a MoU a je způsobilý včas identifikovat administrativní, systémové nebo záměrné chyby a vytvářet podmínky pro prevenci vzniku chyb.

13.1.1 Řídicí kontrola

Řídicí kontrola je zajišťována odpovědnými vedoucími zaměstnanci a tvoří součást vnitřního řízení všech subjektů zapojených do implementace FM 3, zejména při přípravě projektů před jejich schválením (tj. jak ve fázi posuzování a schvalování žádostí, tak i při uzavírání smluv), při průběžném sledování uskutečněných operací až do jejich konečného vypořádání a vyúčtování a následného prověření vybraných operací v rámci hodnocení dosažených výsledků a správnosti hospodaření.

Řídicí a kontrolní systém musí v průběhu implementace programu (s ohledem na principy hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti) zajistit, že:

1. všechny subjekty zapojené do řízení a kontroly příslušného programu mají jednoznačně stanoveny konkrétní funkce, a to jak v rámci celého systému implementace, tak i v rámci každého subjektu zvlášť;
2. je dodržována zásada oddělení certifikačních, platebních, řídicích a auditních funkcí mezi jednotlivými subjekty zapojenými do implementace jednotlivých programů i v rámci subjektů samotných;
3. jsou stanoveny jednoznačné postupy pro zajištění správnosti a způsobilosti výdajů vykazovaných v rámci programů;
4. jsou zavedeny spolehlivé účetní systémy, systémy monitorování a systémy finančního výkaznictví v elektronické podobě;

5. je zaveden systém podávání zpráv o provádění jednotlivých programů a projektů a systém monitorování programů;
6. jsou přijata opatření pro provádění auditu nastavení a realizace řídicího a kontrolního systému;
7. jsou zavedeny takové systémy a stanoveny takové postupy, které zajistí podklady pro audit (auditní stopa);
8. jsou stanoveny postupy pro hlášení a monitorování nesrovnalostí a vymáhání neoprávněně vyplacených částek;
9. je dodržován systém dvojí nezávislé kontroly a dvojího podpisu při schvalování jednotlivých dokumentů a provádění plateb;
10. lze bezpečně využívat informační systémy;
11. se předchází možnému střetu zájmů;
12. je stanovena zastupitelnost zaměstnanců u všech funkcí.

Každý subjekt implementační struktury musí mít vypracován manuál pracovních postupů včetně postupů pro provádění řídicí kontroly, a to jak administrativní, tak kontroly na místě, který musí zajišťovat splnění požadavků uvedených ve výše uvedených bodech. Součástí manuálu musí být kontrolní listy pro jednotlivé druhy kontrol, které identifikují hlavní oblasti ověření.

Zjistí-li osoby zajišťující průběžnou a následnou kontrolu při jejich výkonu nehospodárné, neefektivní nebo neúčelné vynakládání prostředků z rozpočtu FM 3 v rozporu s předpisy FM 3, evropskými předpisy a předpisy ČR, oznámí své zjištění písemně vedoucímu příslušné instituce a ZP. Vedoucí příslušné instituce je povinen přijmout opatření k nápravě zjištěných nedostatků a opatření k zajištění řádného výkonu této kontroly.

13.1.2 Interní audit

Útvar interního auditu je funkčně nezávislý, organizačně oddělený od řídicích a výkonných struktur a je podřízen příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy.

Interní audit je zaveden na jednotlivých úrovních implementace v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, resp. vyhláškou č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb.

13.1.3 Činnosti interního auditu

Interní audit hodnotí dle Mezinárodního rámce profesní praxe interního auditu řízení rizik, vnitřní kontrolní systém, řízení a správu příslušného orgánu veřejné správy a přispívá k jeho zdokonalování.

Činnost útvarů interního auditu kromě jiného zahrnuje prověřování:

1. existence manuálů na všech úrovních řízení, které zahrnují podrobné písemné pracovní postupy používané při provádění jednotlivých činností. Manuály jsou zpracovávány a aktualizovány formou tzv. řízené dokumentace;
2. dodržování systému dvojí nezávislé kontroly a dvojího podpisu při schvalování jednotlivých dokumentů a provádění plateb;
3. vedení správného, úplného, průkazného, srozumitelného a přehledného účetnictví vztahujícího se k výdajům financovaným z rozpočtu FM 3 v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví;

4. jasnosti definic funkcí, důsledné oddělení funkcí schvalovací, platební a účetní (nesmí nastat situace, kdy tatáž osoba platbu schválí, provede a zaúčtuje);
5. zastupitelnosti zaměstnanců u všech funkcí;
6. bezpečného využívání informačních systémů;
7. předcházení možnému konfliktu zájmů.

Zjistí-li útvar interního auditu, že nebyla přijata příslušná opatření k nápravě, je povinen neprodleně na tuto skutečnost písemně upozornit vedoucího orgánu veřejné správy. Funkcí interního auditu není jen přezkum a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému, ale významnou součástí je též předkládání doporučení ke zdokonalování kvality vnitřního kontrolního systému, k předcházení nebo zmírnění rizik, k přijetí opatření k nápravě zjištěných nedostatků a konzultační činnost.

Výsledky z interních auditů, pokud se dotýkají oblasti řádné správy a řízení programu, pravidelně prováděných na jednotlivých úrovních ZP/PP, jsou předkládány příslušnému vedoucímu orgánu veřejné správy a zpřístupněny AO, CO, NKM, resp. útvaru interního auditu na úrovni ZP v případě interního auditu provedeného u PP.

13.2 Nastavení řídicích a kontrolních systémů v rámci FM 3

Národní kontaktní místo předkládá KFM do šesti měsíců ode dne posledního podpisu MoU podrobný popis řídicích a kontrolních systémů, pokrývající zejména postupy NKM, CO, Orgánu pro nesrovnalosti a AO.

Během šesti měsíců od schválení⁵⁶ programu ze strany KFM předkládá ZP Národnímu kontaktnímu místu ke schválení podrobný popis řídicího a kontrolního systému ZP pokrývající zejména:

1. systém ověřování výdajů, monitorování a auditu;
2. systém pro prevenci, snížení, odhalování, hlášení a odstranění výskytů nesrovnalostí;
3. nastavený systém uchování auditní stopy všech podporovaných aktivit.

NKM informuje KFM o schválení popisu řídicích a kontrolních systémů ZP do tří měsíců od jeho předložení. Pokud předložený popis řídicího a kontrolního systému ZP vykazuje závažné nedostatky, které se nepodaří v přiměřené lhůtě napravit, budou tyto nedostatky ohlášeny KFM.

Uváděné podrobné popisy řídicích a kontrolních systémů jsou doloženy zprávou a stanoviskem Auditního orgánu potvrzujícím, že systém implementace jak za úroveň národní řídicí struktury, tak za zprostředkovatele každého programu je v souladu s Nařízeními a obecně uznávanými účetními principy. Zpráva musí zohledňovat přiměřenost požadavků řídicího a kontrolního systému s ohledem na efektivitu dosažení cílů programu. Pokud se AO rozhodne audit neprovádět, má povinnost pověřit zajištěním těchto činností nezávislého a certifikovaného auditora, tím se však nezbujuje odpovědnosti za splnění této povinnosti.

Podrobný popis řídicích a kontrolních systémů ZP je předkládán v anglickém jazyce společně s dokumenty uvedenými v předcházejícím odstavci pouze na žádost KFM. NKM

⁵⁶ Schválení programu je okamžik, kdy s finální podobou textu Dohody o programu vyjádří souhlas poslední z donorů.

tyto dokumenty předloží do dvou měsíců od obdržení žádosti. KFM může do dvou měsíců od obdržení uvedených dokumentů uplatnit připomínky.

Před proplacením první platby u kteréhokoli programu KFM rozhodne, zda ČR splňuje výše v kapitole uváděné požadavky týkající se nastavení fungování národní řídicí struktury.

13.3 Kontrola v odpovědnosti ZP

ZP odpovídá za řízení a provádění příslušného programu FM 3 v souladu se zásadou řádného finančního řízení, a proto zajišťuje, aby operace byly pro financování vybírány podle kritérií pro daný program a aby po celou dobu provádění byly v souladu s příslušnými právními předpisy EU a ČR.

ZP zajišťuje kontrolu fyzické realizace v souladu s Nařízeními a souvisejícími postupy a manuály tak, že ověřuje dodané plnění (statky a služby) a skutečné vynaložení výdajů na realizaci operace vykázané konečnými příjemci a jejich soulad s právními předpisy FM 3, EU a ČR. ZP vykonává u kontrolovaných osob na všech úrovních realizace finančních prostředků z rozpočtu FM 3 veřejnosprávní kontrolu a postupuje ve smyslu § 8 odst. 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole.

Za tímto účelem ZP vykonává vůči KP/PP:

1. předběžnou veřejnosprávní kontrolu;
2. průběžnou veřejnosprávní kontrolu v průběhu realizace operací (administrativní kontrolu a kontrolu na místě) kombinací operačních a revizních postupů na vybraném vzorku operací až do doby jejich ukončení a zaúčtování;
3. následnou veřejnosprávní kontrolu na místě na vzorku vybraných operací, revizními postupy.

Při těchto kontrolách se ověřuje, zda:

1. realizované operace a vynakládané veřejné výdaje k jejich realizaci byly po celou dobu v souladu s příslušným programem (resp. jeho cílem), právními předpisy FM 3, EU a ČR, schválenými rozpočty, vydanými právními akty o přidělení prostředků a splňují kritéria hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti;
2. opatření přijatá k vyloučení nebo zmírnění provozních, finančních, právních a jiných rizik byla při uskutečňování operací dostatečně účinná, a zda bylo pamatováno na přizpůsobení se případnému vzniku nových rizik zejména při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek;
3. záznamy o uskutečněných operacích a uchování záznamů s každou operací spojených jsou úplné, věrně zobrazují zdroje, stav a pohyb prostředků.

ZP zajišťuje existenci systému pro záznam a uchování účetních záznamů v elektronické podobě pro každou operaci a shromažďování údajů nezbytných pro audit. Úkolem ZP je také zajistit, aby postupy a všechny dokumenty týkající se financování a provedených auditů programu byly k dispozici KFM, Radě auditorů ESVO a Úřadu norského generálního auditora minimálně po dobu 10 let od 1. ledna následujícího po roce, kdy byla schválena FPR ze strany KFM⁵⁷, minimálně však do 31. 12. 2030. ZP může delegovat část svých kontrolních pravomocí veřejnosprávní smlouvou či jiným právním aktem v souladu s předpisy ČR na jiné pověřené subjekty, tím se však nezbavuje odpovědnosti za plnění povinností ZP podle této kapitoly.

⁵⁷ V souladu s §44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

13.4 Audit v odpovědnosti AO

Za výkon auditu v souladu s Nařízeními pro FM 3 je odpovědný AO, aniž by tím byla dotčena působnost útvaru interního auditu. V jeho zodpovědnosti jsou zejména:

1. audity systému za účelem nezávislého a objektivního ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému (audity systémů);
2. audity operací na vhodném vzorku pro ověření vykázaných výdajů (audity operací).

Současně musí AO zajistit, aby:

1. byly při auditní činnosti zohledňovány mezinárodní auditorské standardy;
2. existoval jednotný přístup k zprávám z provedených auditů systémů a auditů operací na relevantních úrovních implementace; auditní zjištění AO jsou podkladem pro řízení rizik na úrovni ZP, CO a NKM.

Provádění auditu systému na úrovni CO zajišťuje AO (v souladu s čl. 5.5 Nařízení a kapitolou 8.1.3 *Řešení podezření na nesrovnalost identifikovaných na úrovni ZP, CO, AO a NKM*), aniž by tím byla dotčena působnost útvaru interního auditu.

13.5 Externí audity a kontroly

13.5.1 Audit ESVO, resp. Úřadu norského generálního auditora

Rada auditorů ESVO, resp. Úřad norského generálního auditora mohou provádět audity všech programů a projektů financovaných z FM 3 stejně jako kontrolovat nastavený systém řízení FM 3 v ČR. Zástupce auditovaného subjektu, případně zástupce NKM auditory na požádání doprovází a poskytuje jim veškerou nezbytnou součinnost.

S výjimkou urgentních případů má Rada auditorů ESVO, resp. Úřad norského generálního auditora povinnost upozornit KFM a NKM na provedení auditu dva týdny před jeho uskutečněním.

13.5.2 Audity a kontroly na místě ze strany KFM

Bez ohledu na prováděné audity ze strany AO může KFM vykonat audity a kontroly programů a projektů na místě a ověřit účinné fungování řídicích a kontrolních systémů v ČR. Zástupci NKM na požádání doprovází oprávněné zástupce KFM a poskytnou jim veškerou nezbytnou součinnost.

S výjimkou naléhavých případů má KFM povinnost upozornit NKM a příslušné ZP na provedení auditu nebo kontroly na místě dva týdny před jejich uskutečněním.

NKM a ZP mají obdržet auditní zprávu k okomentování ještě před jejím finálním dokončením.

13.5.3 Kontrola vykonávaná Nejvyšším kontrolním úřadem

Nejvyšší kontrolní úřad (dále jen „NKÚ“) je oprávněn vykonávat nezávislou kontrolní činnost ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

13.6 Transparentnost, dostupnost dokumentů a archivace

Všechny subjekty zapojené do implementace FM 3 mají povinnost zajistit takovou auditní stopu pro finanční příspěvky z FM 3, která umožní:

1. odsouhlasení výdajů potvrzených CO v IFR a FB s originálními podklady, které jsou uchovávány na různých administrativních úrovních (ZP, KP apod.); a
2. ověření správnosti přidělení a převodu poskytnutých prostředků z FM 3 a podílu spolufinancování v rámci ČR.

Všechny subjekty zapojené do implementace FM 3 mají povinnost zajistit, aby veškeré podklady týkající se výdajů (včetně záznamů o přidělení a plnění veřejných zakázek) a k nim se vztahujících auditů byly uchovány v originálech nebo jejich ověřených kopiích na běžných nosičích dat.

Dokumenty je nutné zálohovat na úrovni programů pro potřeby oprávněných kontrolních subjektů (zaměstnanci či zmocněnci MF, NKÚ, OFS, KFM, Rady auditorů ESVO, Úřadu norského generálního auditora a dalších) minimálně po dobu 10 let od 1. ledna následujícího po roce, kdy byla schválena FPR ze strany KFM⁵⁸, minimálně však do 31. 12. 2030.

14 CERTIFIKACE

Za provádění certifikace je zodpovědný CO. Certifikace výdajů představuje specifickou činnost stanovenou Nařízeními, jejímž cílem je, aby CO získal ujištění o řádném vynaládání prostředků v rámci jednotlivých programů. Certifikace výdajů představuje ověření výkazů výdajů v IFR (skutečně vynaložených a předpokládaných). V případě skutečně vynaložených výdajů se jedná zejména o ověření, zda nastavený systém implementace poskytuje řádné ujištění, že výdaje zahrnuté ve výkazu skutečně vynaložených výdajů byly vynaloženy v souladu s předpisy EU, FM 3 a národními předpisy, a vytváří tak dostatečné předpoklady pro řádnou certifikaci těchto výdajů. Vedle skutečně vynaložených výdajů zahrnuje proces certifikace ověření navrhovaných výdajů, zda je jejich předpokládaná výše v souladu s implementací programu a jeho finančním plánem.

Proces certifikace začíná dnem následujícím po ukončení reportovacího období, za které má být certifikace prováděna. O plánovaném zahájení certifikace informuje CO Zprostředkovatele programů před ukončením reportovacího období prostřednictvím dopisu s výzvou k zaslání podkladů pro certifikaci obsažených v kapitole 14.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*. O plánovaném zahájení certifikace je informován rovněž AO. Obsahem dopisu je vymezení období, za které je certifikace prováděna, a specifikace dokumentů, které má ZP předložit. Ve výzvě je rovněž uveden směnný kurz CZK/EUR pro přepočítání prostředků požadovaných v IFR ze strany ZP pro následující reportovací období předpokládaných výdajů ZP. Dokumenty požadované ze strany CO k provedení certifikace je ZP povinen předat CO v již odsouhlasené podepsané podobě v termínu dle kapitoly 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni*. Nejpozději 1 měsíc před tímto termínem musí ZP předložit příslušné dokumenty CO v elektronické podobě ke

⁵⁸ V souladu s §44a zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

kontrole. Předložení dokumentů v podepsané podobě je podmíněno jejich předchozím odsouhlasením ze strany CO.

V závažných případech (např. při podezření na systémovou nesrovnalost) může CO rozhodnout o nezahájení certifikace.

Výsledkem certifikace je ověření a odeslání žádosti o průběžnou (v rámci IFR) nebo závěrečnou platbu (v rámci FB) do KFM prostřednictvím IS GRACE. Za každý program se provádí samostatná certifikace.

14.1 Systém provádění certifikace

Certifikace výdajů zahrnuje ověření výkazu výdajů (skutečných/navrhovaných), ověření dodržování národní legislativy, legislativy FM, EU a řádného fungování řídicího a kontrolního systému, jehož soulad s Nařízeními a obecně používanými účetními standardy byl potvrzen ze strany AO, a to zejména na úrovni implementace programů.

Řádné fungování řídicího a kontrolního systému, dodržování národní legislativy, Nařízení, MoU a legislativy EU a i způsobilost vykazovaných výdajů jsou ze strany CO ověřovány průběžně. Certifikaci provádí CO mimo jiné i na základě získání ujištění od ZP, že během sledovaného období byly splněny tyto základní podmínky:

1. Oblast dodržování legislativy a oblast řídicího a kontrolního systému
 - a) ZP poskytli ujištění o tom, že při implementaci jsou dodržována pravidla EU, FM 3 a národní předpisy;
 - b) ZP poskytli ujištění o tom, že uplatňovali principy řádného finančního řízení;
 - c) ZP poskytli ujištění o tom, že je řádně ověřována realizace projektů v souladu s legislativou FM 3 a manuály/pokyny upravujícími tuto oblast;
 - d) ZP poskytli ujištění o tom, že během implementace prováděli nezbytná opatření za účelem zabránění vzniku, resp. včasného odhalení a řešení nesrovnalostí;
 - e) doporučení vydaná KFM, NKM, CO a AO v souladu s Nařízeními týkající se daného programu byla ZP zohledněna při implementaci;
 - f) KFM/NKM nerozhodly o žádném pozastavení platební lhůty či pozastavení plateb v souladu s kapitolou 9.1 *Pozastavení plateb*;
2. Oblast vynaložených výdajů:
 - g) výkaz skutečně vynaložených výdajů v rámci IFR zahrnuje způsobilé výdaje definované a vynaložené v souladu s kapitolou č. 8 Nařízení (Způsobilost výdajů) a národními postupy;
 - h) výkaz skutečně vynaložených výdajů zahrnuje výdaje vztahující se k operacím, které byly vybrány transparentními postupy uvedenými v manuálech a ostatních relevantních dokumentech ZP a které splňovaly po celou dobu implementace pravidla EU, FM 3 a národní předpisy;
 - i) vynaložené výdaje jsou podloženy originály, nebo potvrzenými kopiemi účetních dokladů⁵⁹(faktur, bankovních výpisů a jiných účetních dokladů s rovnocennou průkazní hodnotou);

⁵⁹ Viz poznámku pod čarou č. 13.

- j) při předložení IFR na CO jsou způsobilé, skutečně vynaložené výdaje (doložené prostřednictvím přehledů⁶⁰ generovaných v IS VIOLA) zaúčtovány v účetním systému ZP;
 - k) ZP poskytne ujištění o tom, že na relevantní operace byla uplatněna pravidla pro poskytování veřejné podpory.
3. Oblast předpokládaných výdajů
- l) předpokládané výdaje jsou řádně odůvodněné a vyplývají z finančních potřeb jednotlivých projektů a programu.

V průběhu certifikace výdajů ověřuje CO rovněž nastavenou⁶¹ výši spolufinancování a další údaje o programech/projektech zadaných, resp. přenesených do IS VIOLA, resp. do IS GRACE. Z tohoto důvodu je ZP povinen před odesláním podkladů pro certifikaci CO zkontrolovat správnost údajů v IS VIOLA a IS GRACE. Skutečnost, že se údaje na písemných podkladech předaných k certifikaci neshodují s údaji v informačních systémech, je považována za překážku certifikace výdajů.

14.2 Certifikační aktivity CO

Pracovníci CO pravidelně analyzují a vyhodnocují dokumenty uvedené v kapitole 14.3 *Dokumenty shromažďované za účelem certifikace*. V případě odhalení nesrovnalostí nebo jiných systémových nedostatků, které nebyly předmětem předchozích hlášení nesrovnalostí ZP, je povinností pracovníků CO oznámit podezření na nesrovnalost bezodkladně příslušnému ZP v souladu s kapitolou 8.1 *Šetření nesrovnalostí*.

Pracovníci CO jsou oprávněni provádět ověření/kontroly na místě, a to na úrovni ZP, příp. PP/KP, a kontrolovaná osoba je povinna pracovníkům CO poskytnout při ověření/kontrolě dostatečnou součinnost a vyžádanou dokumentaci. Jedná se o jeden ze způsobů, kterým se CO ujistí o tom, že ZP, příp. PP/KP dodržují stanovené písemné postupy pro svoji činnost a dané řídicí a kontrolní systémy zajišťující řádné finanční řízení jsou v praxi funkční. Ověření/kontroly na místě jsou prováděny na základě Nařízení a zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě. Subjekt, u něhož bude ověření/kontrola na místě provedena, je informován zpravidla v předstihu 10 pracovních dnů o datu a obsahu plánovaného ověření/kontroly. V případě mimořádné kontroly z důvodu podezření na nesrovnalost může být tato lhůta zkrácena.

V rámci svých certifikačních aktivit ověřuje CO podklady k stanovenému vzorku certifikovaných výdajů ZP, včetně způsobu ověření výdajů proplácených projektům ze strany ZP. Ve výjimečných případech, pokud to umožňuje situace, resp. si to situace žádá a je to v rámci zdrojů CO proveditelné, provádí CO ověření 100% výdajů na úrovni programů. CO může rovněž provést ověření výdajů realizovaných na úrovni projektů, a to zejména v případech projektů, u kterých existuje podezření na nesrovnalost, případně pokud se objeví další skutečnosti, které by naznačovaly možné ohrožení implementace FM 3. Je-li u některého subjektu zapojeného do implementace FM 3 identifikováno podezření na systémovou nesrovnalost, rozhodne CO o případném provedení kontrol dalších subjektů, které by mohly být odhalenou systémovou nesrovnalostí dotčeny.

Pokud CO shledá v dokumentech předložených ZP, případně KP, nedostatky, informuje dotčené subjekty a přeruší provádění certifikace, dokud nebude identifikovaný nedostatek ve spolupráci se ZP vyřešen. V závažných případech (např. podezření na systémovou

⁶⁰ Přehledy čerpání rozpočtu programu.

⁶¹ V případě projektu v právním aktu o přidělení prostředků, v případě programu v Dohodě o programu.

nesrovnalost) může CO rozhodnout o pozastavení certifikace. CO informuje o pozastavení certifikace příslušného ZP a NKM. Zároveň pokud se v průběhu certifikace objeví problém, který není řádně odstraněn ze strany ZP v termínu stanoveném CO, vystavuje se ZP riziku, že nebude odeslána ocertifikovaná IFR v řádných termínech do KFM a tím pádem neobdrží ZP prostředky průběžné platby v termínech viz kapitolu 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni*⁶². Dojde-li ke zpoždění, bude se postup odvíjet od komunikace s KFM. CO v takovém případě neposkytuje prostředky ze svých zdrojů.

Pokud kontrola dokumentů předložených ZP (dalšími zainteresovanými subjekty) proběhne bez zjištění nedostatků, resp. jsou zjištěné nedostatky včas a řádně ze strany ZP odstraněny, přistoupí CO k dokončení úkonů souvisejících s certifikací IFR. O provedené certifikaci bude následně informován příslušný ZP, AO a NKM. ZP bude informován i o připsání prostředků na účet CO.

14.3 Dokumenty shromažďované za účelem certifikace

Pro zajištění řádného provádění certifikace a získání ujištění o způsobilosti vynaložených výdajů CO shromažďuje a analyzuje zejména následující dokumenty a informace:

1. Souhrnná žádost včetně povinných příloh:
 - a. IFR resp. FB;
 - b. Přehledy čerpání rozpočtu programu;
 - c. Přehledy předpokládaných výdajů programu;
2. podkladová dokumentace k výdajům včetně doložení zaúčtování na zdroj FM 3;
3. formuláře:
 - a. Prohlášení ZP (předává ZP při každé certifikaci);
4. dokumenty a informace z oblasti finanční kontroly:
 - a. plán auditů AO;
 - b. zprávy o výsledcích auditů dle čl. 5.5.1(a) a 5.5.1(c) Nařízení spolu s informací o plánovaném způsobu odstranění zjištění auditů – v informačním systému AO (dále jen „IS AO“);
 - c. informace o odstranění nedostatků zjištěných při auditech (v IS AO);
 - d. výsledky interních auditů, pokud se týkají oblasti řádné správy a řízení programu (předkládá ZP průběžně, co nejdříve poté, jakmile jsou výsledky zpřístupněny příslušným útvarům interního auditu);
 - e. protokoly/zprávy o výsledcích kontrol/auditů programu provedených externími subjekty u ZP a o plánovaném způsobu odstranění nedostatků zjištěných při auditech (předkládá ZP průběžně, co nejdříve poté, jakmile jsou protokoly/zprávy k dispozici); informace o způsobu odstranění nedostatků předkládá ZP v nejkratším možném termínu od odeslání této informace subjektu, který kontrolu/audit provedl;
 - f. roční auditní zprávu dle čl. 5.5.1(e) Nařízení - předkládá AO každoročně v letech 2019 – 2025, a to co nejdříve poté, jakmile je zpráva odeslána do KFM;

⁶² Ve výjimečných případech, kdy nebude CO souhlasit s podobou IFR a podpůrné dokumentace předložené ze strany ZP, ale ZP bude za účelem plynulého financování programu požadovat prostředky zálohy z KFM v řádném termínu, vyjme CO sporné výdaje z IFR a nahlásí je bezodkladně do KFM jako podezření na nesrovnalost v souladu s bodem 4. kapitoly 8.2.1 *Bezodkladné hlášení nesrovnalostí KFM*.

- g. informace o způsobu ověřování realizace projektů podle čl. 5.6.1 (g) a 5.6.1 (i) Nařízení včetně informace o velikosti vzorku a metodě jeho výběru a přehledu kontrol provedených v daném období (přehled kontrol předkládá ZP při každé certifikaci);
 - h. informace o kontrolách plnění pravomocí delegovaných ZP na PP včetně aktuálního stavu vypořádání jednotlivých nálezů z těchto kontrol (předkládá ZP při každé certifikaci);
 - i. informace o původu, výši a charakteru prostředků vrácených od KP, případně ZP;
5. programové dokumenty a metodická dokumentace ZP (předkládá ZP co nejdříve po jejich schválení a po každé aktualizaci);
 6. podklady z hodnotícího procesu pro výběr projektů v rámci programu a výsledky/závěry ověření hodnotícího procesu v souladu s čl. 7.4.2 Nařízení (předkládá ZP; nejpozději do 10 pracovních dnů od ukončení ověření hodnotícího procesu);
 7. platné vzory právních aktů o přidělení prostředků - návrhy vzorů je nutné předložit CO minimálně 30 dnů před jejich vydáním a při každé jejich aktualizaci, aby mohly být zohledněny případné připomínky CO;
 8. podpisové vzory zodpovědných osob u ZP (předkládá ZP při první certifikaci a v případě jejich aktualizace);
 9. ostatní (zápisy, zprávy o nesrovnalostech aj.).

ZP je povinen zajistit přípravu všech pro dané reportovací období relevantních dokumentů tak, aby je byl schopen předat CO v požadovaném termínu:

- a. v elektronické podobě – předkládány po ukončení období, za které je certifikace prováděna, nejpozději měsíc před termínem pro předložení dokumentace ve finální podobě (viz bod b.);
- b. ve finální podobě – předkládány v termínech v souladu s kapitolou 3.3 *Průběžné platby na národní úrovni*.

ZP vede a zpracovává v rámci svých nastavených pracovních postupů dokumentaci (mj. kontrolní listy), která je podkladem jak pro obecné ověření fungování ZP, tak pro ověření kontrolních činností vykonávaných na konečných příjemcích. Tato dokumentace je k dispozici pro ověření výdajů a činností ZP prováděného ze strany CO a dalších kompetentních orgánů.

14.3.1 Prohlášení ZP

Prohlášení ZP o tom, že jeho zaměstnanci zapojení do implementace programu jsou obeznámeni s příslušnou legislativou a dalšími relevantními dokumenty a že se jejich ustanoveními řídí. Zároveň prostřednictvím Prohlášení ZP poskytuje Zprostředkovatel programu ujištění CO o plnění podmínek uvedených v kapitole 14.1 *Systém provádění certifikace* nezbytných pro provedení certifikace. Prohlášení ZP je vyplňováno za každé období, za které se provádí certifikace.

SEZNAM ZKRATEK

AO	Auditní orgán (<i>Audit Authority</i>)
BF	Fond pro bilaterální vztahy (<i>Fund for Bilateral Relations</i>)
CO	Certifikační orgán (<i>Certifying Authority</i>)
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
CZK	Česká koruna
GRACE	Online informační systém na podporu implementace FM EHP/Norska 2014-2021
DZS	Dům zahraniční spolupráce
EDS/SMVS	Evidenční Dotační Systém / Správa Majetku ve Vlastnictví Státu
EHP	Evropský hospodářský prostor (<i>European Economic Area</i>)
EK	Evropská komise
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu (<i>European Free Trade Area</i>)
EU	Evropská unie (<i>European Union</i>)
EUR	Euro
FB	Konečný zůstatek (<i>Final Balance</i>)
FM 1	Finanční mechanismy EHP/Norska 2004-2009
FM 2	Finanční mechanismy EHP/Norska 2009-2014
FM 3	Finanční mechanismy EHP/Norska 2014-2021
FPR	Závěrečná zpráva o programu (<i>Final Programme Report</i>)
IFR	Průběžná finanční zpráva (<i>Interim Financial Report</i>)
IS	Informační systém
IS AO	Informační systém Auditního orgánu
KFM	Kancelář Finančních mechanismů (<i>Financial Mechanism Office</i>)
KP	Konečný příjemce (<i>Project Promoter</i>)
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MoU	Memoranda o porozumění (<i>Memoranda of Understanding</i>)
MSp	Ministerstvo spravedlnosti
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví
MZVN	Ministerstvo zahraničních věcí Norska (<i>Norwegian Ministry of Foreign Affairs</i>)
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NF	Národní fond
NKM	Národní kontaktní místo (<i>National Focal Point</i>)
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NNO	Nestátní/nevládní nezisková organizace
OFS	Orgán/y finanční správy České republiky ve smyslu zákona č. 456/2011 Sb., o finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
OSS	Organizační složka státu
PP	Partner programu
PRK	Porušení rozpočtové kázně
SFŽP	Státní fond životního prostředí ČR
SPO	Státní příspěvková organizace
SR	Státní rozpočet

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska 2014-2021*

TA	Technická asistence (<i>Technical Assistance</i>)
TA ČR	Technologická agentura ČR
VFM	Výbor pro Finanční mechanismus EHP (<i>Financial Mechanism Committee</i>)
ZP	Zprostředkovatel programu (<i>Programme Operator</i>)

*Metodika finančních toků, kontroly a certifikace programů financovaných
z Finančních mechanismů EHP a Norska 2014-2021*

PŘEHLED AKTUALIZACÍ